

БУЛГАРТРАНСГАЗ

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за годината, приключваща на 31 декември 2019

Съдържание

Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	1
Индивидуален отчет за финансовото състояние.....	2
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал.....	4
Индивидуален отчет за паричните потоци	6
Бележки към индивидуалния финансов отчет	7
Доклад на одитора	

**Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход
За годината, приключваща на 31 декември**

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	2019	2018
Приходи от дейността	5	349 709	364 636
Други приходи от дейността	6	8 247	8 192
Общо приходи		357 956	372 828
Технологични разходи	7	(28 637)	(65 914)
Разходи за материали	8	(6 020)	(6 286)
Разходи за външни услуги	9	(10 983)	(7 573)
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	13,14	(104 456)	(91 491)
Разходи за възнаграждения на наети лица	10	(69 183)	(65 140)
Други разходи от дейността	11	(22 541)	(79 702)
Себестойност на природен газ, вложен за балансиране, и продадените стоки		(11 777)	(13 322)
Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство		(57)	167
Печалба от оперативна дейност		104 302	43 567
Финансови приходи	12	12 414	14 591
Финансови разходи	12	(360)	(188)
Нетни финансови приходи/(разходи)	12	12 054	14 403
Печалба преди данъци		116 356	57 970
Разходи за данъци	23	(11 702)	(10 832)
Печалба за периода		104 654	47 138

Друг всеобхватен доход

**Компоненти, които няма да бъдат
впоследствие рекласифицирани в
печалбата или загубата:**

Преоценки на имоти, машини и съоръжения	13	-	364 253
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	26	(1 430)	(1 048)
Данък върху друг всеобхватен доход	23	143	(36 320)
Друг всеобхватен доход/(загуба), нетно от данъци		(1 287)	326 885
Общо всеобхватен доход за периода		103 367	374 023

Бележките на страници 7 до 68 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 26.03.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 30.03.2020 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажмента

Индивидуален отчет за финансовото състояние

хилйади лева	Бележка	31 декември 2019	31 декември 2018
Активи			
Имоти, машини и съоръжения	13	2 571 445	2 099 679
Нематериални активи	14	6 136	7 198
Инвестиции в съвместно контролирано предприятие	15	1 465	3 256
Инвестиции в дъщерно предприятие	16	500	-
Дългосрочни вземания	17	184	6 962
Дългосрочни вземания от свързани лица	29	131	26
Общо нетекущи активи		2 579 861	2 117 121
Материални запаси	18	111 694	104 852
Търговски и други вземания	19	26 922	23 266
Вземания от свързани лица	29	4 413	14 610
Предплащания за текущи активи		15	15
Парични средства и еквиваленти	20	97 169	517 922
Парични средства, предоставени като обезпечение	21	446 527	-
Общо текущи активи		686 740	660 665
Общо активи		3 266 601	2 777 786

Бележките на страници 7 до 68 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 26.03.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 30.03.2020 г.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Индивидуален отчет за финансовото състояние (продължение)

	Бележка	31 декември 2019	31 декември 2018
<i>В хиляди лева</i>			
Капитал и резерви			
Регистриран капитал	22	1 225 519	874 524
Преоценен резерв	22	1 062 635	1 116 684
Резерви	22	86 852	88 139
Неразпределена печалба		159 152	375 013
Общо собствен капитал		2 534 158	2 454 360
Пасиви			
Отсрочени данъчни задължения	23	128 518	132 969
Отсрочени приходи от финансиране	24	99 167	92 985
Провизии	25	50 837	50 244
Доходи на наети лица	26	8 339	7 584
Задължения към свързани лица	29	341	219
Гаранции по договори	30	410	460
Общо нетекущи пасиви		287 612	284 461
Краткосрочни заеми	27	391 191	-
Търговски и други задължения	28	10 948	17 062
Задължения към свързани лица	29	10 843	11 906
Гаранции по договори	30	29 143	8 494
Доходи на наети лица	26	1 405	1 091
Задължения във връзка с данъци върху дохода	23	1 094	412
Провизии	25	207	-
Общо текущи пасиви		444 831	38 965
Общо пасиви		732 443	323 426
Общо собствен капитал и пасиви		3 266 601	2 777 786

Бележките на страници 7 до 68 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 26.03.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 30.03.2020 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал

В хиляди лева

Баланс на 1 януари 2019 г.

Печалба за годината

Друг всеобхватен доход

Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи

Данъчен ефект върху друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за годината

Сделки със собственици, отчетени в собствения капитал

Дивиденди към едноличния собственик на капитала

Увеличение на регистрирания капитал за сметка на неразпределената печалба

Общо сделки със собственици

Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба

Баланс на 31 декември 2019 г.

Регистриран капитал	Преоценъчен резерв	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
874 524	1 116 684	88 139	375 013	2 454 360
-	-	-	104 654	104 654
-	-	(1 430)	-	(1 430)
-	-	143	-	143
-	-	(1 287)	104 654	103 367
-	-	-	(23 569)	(23 569)
350 995	-	-	(350 995)	-
350 995	-	-	(374 564)	(23 569)
-	(54 049)	-	54 049	-
1 225 519	1 062 635	86 852	159 152	2 534 158

Бележките на страници 7 до 68 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 26.03.2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 30.03.2019 г.:

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Марий Апостолов

Управител

Емилия Маринова

Регистриран одитор, отговорен за ангажмента

**Индивидуален отчет за промените в
собствения капитал (продължение)**

В хиляди лева

Баланс на 1 януари 2018 г.

Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9

Баланс на 1 януари 2018 г. (приизчислен)

Печалба за годината

Друг всеобхватен доход

Преоценка на имоти, машини и съоръжения

Преоценки на задълженията по планове с дефинирани
доходи

Данъчен ефект върху друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за годината

**Сделки със собственици, отчетени в собствения
капитал**

Дивиденди към едноличния собственик на капитала

Общо сделки със собственици

Разпределение на печалбата за 2017 г.

Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена
печалба

Баланс на 31 декември 2018 г.

Бележките на страници 7 до 68 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 25.03.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 30.03.2020 г.:

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Марий Апостолов

Управител

Емилия Маринова

Регистриран одитор, отговорен за ангажмента

	Регистриран капитал	Преоценъчен резерв	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Баланс на 1 януари 2018 г.	874 524	830 555	83 142	320 756	2 108 977
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	-	-	-	(902)	(902)
Баланс на 1 януари 2018 г. (приизчислен)	874 524	830 555	83 142	319 854	2 108 075
Печалба за годината	-	-	-	47 138	47 138
Друг всеобхватен доход					
Преоценка на имоти, машини и съоръжения	-	364 253	-	-	364 253
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	(1 048)	-	(1 048)
Данъчен ефект върху друг всеобхватен доход	-	(36 425)	105	-	(36 320)
Общо всеобхватен доход за годината	-	327 828	(943)	47 138	374 023
Сделки със собственици, отчетени в собствения капитал					
Дивиденди към едноличния собственик на капитала	-	-	-	(27 738)	(27 738)
Общо сделки със собственици	-	-	-	(27 738)	(27 738)
Разпределение на печалбата за 2017 г.	-	-	5 940	(5 940)	-
Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба	-	(41 699)	-	41 699	-
Баланс на 31 декември 2018 г.	874 524	1 116 684	88 139	375 013	2 454 360

Индивидуален отчет за паричните потоци
За годината, приключваща на 31 декември
в хиляди лева

	Бележки	2019	2018
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от търговски контрагенти		382 595	350 724
Плащания на търговски контрагенти		(53 584)	(61 204)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(69 240)	(65 291)
Плащания за данък върху дохода		(15 328)	(12 575)
Постъпления от лихви и неустойки по забавени плащания		637	327
Възстановени/(платени) други данъци и акциз, нетно		74 394	(23 140)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно		3 821	(1 487)
Общо парични потоци от оперативна дейност		323 295	187 354
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(687 449)	(74 355)
Придобиване на нематериални активи		(129)	(342)
Постъпления от финансиране за нетекущи активи		11 461	8 358
Предоставени парични средства като обезпечение		(452 007)	-
Постъпления от парични средства, предоставени като обезпечение		3 070	-
Постъпления от лихви по депозити и парични средства, предоставени като обезпечение		4 639	1 471
Учредяване на дъщерно предприятие		(500)	-
Общо парични потоци от инвестиционна дейност		(1 120 915)	(64 868)
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми		391 166	-
Платени дивиденди		(23 569)	(27 738)
Плащания на лихви по получени заеми		(92)	-
Постъпления от лихви по предоставени заеми		63	621
Общо парични потоци от финансова дейност		367 568	(27 117)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти		(430 052)	95 369
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	20	517 922	411 058
Ефект от промени на валутните курсови разлики, нетно		8 466	12 494
Ефект от очаквани кредитни загуби		833	(999)
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	20	97 169	517 922

Бележките на страници 7 до 68 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 26.03.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 30.03.2020 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Бележки към индивидуалния финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност	8
2. База за изготвяне.....	9
3. Промени в счетоводната политика.....	9
4. Счетоводна политика	11
5. Приходи	31
6. Други приходи	32
7. Технологични разходи	32
8. Разходи за материали	33
9. Разходи за външни услуги.....	33
10. Разходи за възнаграждения на наети лица	34
11. Други разходи за дейността.....	34
12. Финансови приходи и разходи	35
13. Имоти, машини и съоръжения.....	36
14. Нематериални активи	40
15. Инвестиции в съвместно контролирани предприятия.....	41
16. Инвестиции в дъщерни предприятия	42
17. Дългосрочни вземания.....	42
18. Материални запаси	42
19. Търговски и други вземания	43
20. Пари и парични еквиваленти	44
21. Капитал и резерви	45
22. Отсрочени данъчни активи и пасиви и разходи за данъци.....	46
23. Отсрочени приходи от финансиране.....	47
24. Провизии	48
25. Доходи на наети лица	51
26. Търговски и други задължения	53
27. Свързани лица	54
28. Гаранции по договори.....	58
29. Категории финансови активи и пасиви	59
30. Рискове, свързани с финансови инструменти.....	59
31. Определяне на справедливи стойности.....	63
32. Условни активи и условни задължения	67
33. Събития след датата на отчетния период	68

Бележки към индивидуалния финансов отчет**1. Статут и предмет на дейност**

„Булгартрансгаз“ ЕАД („Дружеството“) е дружество със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 175203478. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин - 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66.

С Решение на Управителния съвет от 15.01.2019 г. и одобрение на Надзорния съвет на Дружеството, „Булгартрансгаз“ ЕАД учреди еднолично акционерно дружество с наименование „Газов хъб Балкан“ ЕАД. Новото Дружество е вписано в Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията на 18.01.2019 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е държавно контролирано предприятие. Едноличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

Основният предмет на дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД включва съхранение и пренос на природен газ; поддържане, експлоатация, управление и развитие на газопреносни мрежи; поддържане, експлоатация, управление и развитие на подземни газови хранилища; разработване на програми и дейности за съответствие на дейностите по пренос и съхранение на природен газ с изискванията на европейското енергийно законодателство; разработване на ценова политика за достъп до и пренос по газопреносни мрежи, съхранение на природен газ и присъединяване към газопреносни мрежи; администриране на сделките с природен газ и организиране балансирането на пазара на природен газ в съответствие с изискванията на действащото законодателство; инженерингова, инвестиционна, производствена и сервизна дейност; внос на стоки, машини и съоръжения, свързани с дейността на дружеството; централизирано оперативно управление, координиране и контрол върху режима на работата на газопреносните мрежи.

С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифициран като независим преносен оператор на газопреносната система на България в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Регламент (ЕО) №715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година, относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и Глава осем „а“ от Закона за енергетиката. Решението е прието в съответствие с постъпилото становище на Европейската комисия от 22.04.2015 г.

По смисъла на чл. 39, ал. 1 от Закона за енергетиката, дружеството притежава лицензии, издадени от регулаторния орган Комисия за енергийно и водно регулиране „КЕВР“:

- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-06/29.11.2006 г.);
- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-09/29.11.2006 г.);
- Лицензия за съхранение на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-10/29.11.2006 г.).

Трите лицензии са със срок от 35 години. Дружеството заплаща лицензионни такси за всяка лицензия, посочена в тарифа, одобрена от Министерски съвет. Таксите са: първоначална, която е заплатена във връзка с издаване на лицензиите и годишни такси за срока на лицензията, които се заплащат от лицензианта за всяка година, следваща издаването на съответната лицензия.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предприятие от обществен интерес по смисъла и реда на параграф 1, т.22, к. от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 715/2009 г на Комисията от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, считано от 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“

Бележки към индивидуалния финансов отчет

ЕАД въведе ефективно входно-изходния модел за ценообразуване за предлаганите услуги по достъп и пренос на природен газ за газопреносната система, собственост на Дружеството, включваща национална газопреносна мрежа (НГПМ) и газопреносна мрежа за транзитен пренос (ГМТП). С въвеждането на входно-изходния тарифен модел се сменя моделът на ценообразуването на извършваните от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги по достъп и пренос на природен газ, като от система „пощенската марка“ с единни цени, определени изцяло за пренесени количества природен газ, налагани на изходни точки на газопреносната мрежа, се преминава към входно-изходен модел с двукомпонентна тарифна система и преобладаваща компонента на база резервиран капацитет. Новата система е резултат на изискванията, наложени от европейската и национална регулаторна рамка в сектор природен газ.

Дружеството е с двустепенна система на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет. Надзорният съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 31.12.2019 г. е в състав: Венцислав Цветанов, Кирил Георгиев, Владимир Митрушев, а Управителният съвет: Таня Захаријева, Делян Димитров, Владимир Малинов. Към 31.12.2019 г. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Владимир Малинов.

Към 31 декември 2019 г. членове на Одитния комитет на Дружеството са: Снежанка Калоянова, Ирена Михайлова и Мария Митева.

2. База за изготвяне

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Към датата на изготвяне на настоящия индивидуален финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 март 2020 г.

Детайлна информация за счетоводните политики на Дружеството са оповестени в Бележка 4.

3. Промени в счетоводната политика**3.1 Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2019 г.**

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но нямат

Бележки към индивидуалния финансов отчет

съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- МСФО 16 "Лизинг"

МСФО 16 „Лизинг“ заменя МСС 17 „Лизинги“, както и три разяснения: КРМСФО 4 „Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг“, ПКР 15 „Оперативен лизинг – стимули“ и ПКР 27 „Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг“.

Предприятието е направило анализ на действащите договори за оперативен лизинг към 01.01.2019 г. Като част от процеса на оценка дали определен договор представлява или съдържа елементи на лизинг, Дружеството извършва анализ по отношение на: наличието на определен актив (включително пряко или непряко дефиниран) в съответния договор; наличието на дефинирани права в съответния договор, които да предоставят възможност на ползвателя на актива да се възползва по същество от всички икономически ползи от съответния актив; наличието на дефинирани права, които да предоставят възможност на ползвателя да насочва (управлява) използването на съответния актив.

В процеса на оценка дали в даден договор са дефинирани права, които да предоставят възможност на ползвателя на актива да се възползва по същество от всички икономически ползи от съответния актив, Дружеството извършва анализ по отношение на:

- ✓ Уговорените начини, по които ползвателят на актива има възможност да се възползва от икономическите ползи от съответния актив;
- ✓ Специфичния обхват (включително налични ограничения в определени области) договорен за ползването на актива;
- ✓ Възнагражденията, които се изплащат във връзка със съответния договор и ползването на актива;
- ✓ В процеса на оценка дали в даден договор са дефинирани права, които да предоставят възможност на ползвателя да насочва (управлява) използването на съответния актив, Дружеството извършва анализ по отношение на това дали ползвателят на съответния актив има право да насочва (управлява) по какъв начин и за каква цел съответния актив се използва по време на уговорения срок на договора;
- ✓ В случай че начинът и целта на ползване на съответния актив са определени предварително в договора: дали ползвателят на актива има правото да оперира (управлява операциите) актива (или да указва на трети лица начина, по който той да бъде управляван) по време на периода на ползване на актива, без доставчика на актива да има право да променя тези операции; ползвателят на актива е участвал в дизайна на актива (или на определени части от него) по такъв начин, че се предопределя начина и целта на ползването на актива през целия период на ползване.

В резултат на този анализ не са установени лизингови договори, по които Предприятието да признае актив с право на ползване и на свързаните с него лизингови задължения. По част от договорите Предприятието няма право да ръководи как и с каква цел да се използва активът, а друга част са идентифицирани като договори за активи с ниска стойност или с оставащ срок на лизинг по-малко от 12 месеца от датата на първоначалното прилагане. Всичките договори се отчитат като разход за наем по линейния метод за оставащия срок на договора. Няма промяна по отношение на позициите от финансовия отчет съгласно МСС 17 и позиции съгласно МСФО 16 към 1 януари 2019 г.

- МСФО 9 "Финансови инструменти" (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране

Бележки към индивидуалния финансов отчет

- МСС 19 "Доходи на наети лица" (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане
- МСС 28 "Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия" (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСС 1 и МСС 8 (изменен) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приета от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика**4.1 Общи положения**

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към индивидуалния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“.

Дружеството представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството е приело да представя два сравнителни периода във всички случаи с цел осигуряване на последователност в представянето за всяка година.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Значимите счетоводни политики, представени по-долу, са прилагани последователно във всички представени периоди.

4.3 Приходи**(а) Приходи по договори с клиенти*****Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти***

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиента;
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение;
3. Определяне на цената на сделката;
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение;
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърлят на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират видът, срокът и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното

Бележки към индивидуалния финансов отчет

възнаграждение (безвъзмезден газ) и възнаграждението, дължимо на клиента.

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти***Пренос на природен газ до трети страни, достъп и пренос на природен газ***

Приходите от пренос на природен газ до трети страни включват пренос на природен газ от границата с Румъния до границите с Гърция, Турция и Македония.

Приходите от достъп и пренос на природен газ включват достъп и пренос на природен газ по входни и изходни точки/зони по национална газопреносна мрежа в страната, както и изходни и входни точки/зони по транзитната газопреносна мрежа.

Балансиране на пазара на природен газ

Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ в сила от 01.10.2017 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД в качеството му на балансатор извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, което представлява компенсиране на разликите между количеството природен газ, подадено от даден ползвател на газопреносната мрежа на входните точки, и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Задължението на балансатора е да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи.

Съхранение на природен газ

Дейността „Съхранение на природен газ“ се извършва в единственото на територията на страната подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“), собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. ПГХ „Чирен“ представлява сложен комплекс от подземни и надземни съоръжения - експлоатационни сондажи, събирателни газопроводи (шлейфи) към тях, компресорна станция с обща инсталирана мощност 10 MW, съоръжения за подготовка, обработка, контрол и измерване на газа, както и други прилежащи съоръжения. Технологичният процес, свързан с извършването на услугата „Съхранение на природен газ“, е сезонен (циклически) и се изразява в добив и нагнетяване на газ от/ в подземното газово хранилище.

Всички приходи от основната дейност на Дружеството, а именно приходи от пренос на природен газ до трети страни, достъп и пренос, балансиране и съхранение на природен газ, се признават с течение на времето, тъй като доставките са поредица от отделна услуга, което представлява обещание за доставка на природен газ, която по същество е еднаква и има еднороден модел на прехвърляне към клиента.

Приход се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход когато природният газ е пренесен през газопреносната мрежа до съответната точка на клиента. Приходите от продажби се признават на базата на количествата, отчетени чрез измервателните уреди или на регистрирани графици.

Продажните цени на услугата по достъп и пренос, реализирана от „Булгартрансгаз“ ЕАД, могат да бъдат на база регулирана цена и на база фиксирана цена по договор. Цената на сделката може да се определи като фиксирано възнаграждение за преноса на отделните количества от поредицата стоки (количества пренесен природен газ).

Продажните цени на услугата по съхранение, реализирана от „Булгартрансгаз“ ЕАД, е на база регулирана цена. Цената на сделката може да се определи като фиксирано възнаграждение за съхранението на отделните количества от поредицата стоки (количества съхранен природен газ).

Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени (нормативни, договорни или пазарни).

В края на всеки таксуващ период Дружеството измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето. Измерването се извършва чрез потвърждаване на пренесените количества и/или заявените количества по график. Т.е. извършва се оценка на пренесените количества природен газ, за които Дружеството признава приходи от достъп и пренос на природен газ.

Продажните цени са фиксирани (регулирана цена, фиксирана цена по договор). Обичайният

Бележки към индивидуалния финансов отчет

кредитен период е от 10 до 30 дни. В определени случаи Дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Приходи от други услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в периода, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор. Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни след предоставяне на услугите. В случай, че предоставените от Дружеството услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Приходи от продажба на стоки

Приходите от продажби на стоки и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контролът върху продаваните активи. Доставката възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 след доставката.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството - агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисионна, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионната на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Основната дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД е свързана с пренос на природен газ през и на територията на страната. Дружеството носи основната отговорност за изпълнението на договора и за транспортирането на заявените количества природен газ.

При някои от своите договори, „Булгартрансгаз“ ЕАД не разполага с правомощия за определяне на цените на услугите за своите клиенти и, следователно, ползата, която Дружеството може да получи от тези услуги, е ограничена. Това обаче се дължи не на агентската функция на Дружеството като посредник между производители и потребители/търговци на природен газ, а на вменената му от законодателството функция на независим преносен оператор на газопреносната система на България.

В резултат на свързаните продажби на Дружеството се дължи пълното възнаграждение за пренесените количества природен газ, а при възникване на вземането „Булгартрансгаз“ ЕАД

Бележки към индивидуалния финансов отчет

е изложен на кредитен риск за вземането от клиента в замяна на стоките.

Значимите счетоводни преценки, оценки и допускания, свързани с приходи от договори с клиенти, са представени в Бележка 5 и 6.

Салда по договори

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

За някои от своите търговски вземания, Дружеството има право да получи неотменяеми и безусловни банкови гаранции или депозити, които да обезпечат съответното вземане. Дружеството не дължи лихви за времето, през което сумата по предоставен като обезпечение депозит е престояла при него, нито каквито и да е допълнителни плащания на такси, разноски и др., свързани с предоставеното обезпечение. Депозитът подлежи на връщане, а банковата гаранция – на освобождаване в случаите на заместване на формата на финансово обезпечение от страна на клиента или при прекратяване на договора с клиента при уреждане на взаимоотношенията с Дружеството.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор, се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

(b) Други приходи/доходи

Други приходи, включват операции, които са инцидентни спрямо, основните дейности на Дружеството и са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

Подход за признаване

Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контролът върху продавания актив.

Приход от преоценка на имоти, машини и съоръжения

Приход от преоценки се отчитат като приход до размер на начислени преди това разходи.

Излишъци на активи и

Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.

Бележки към индивидуалния финансов отчет**Подход за признаване**

ликвидация на
активи

Приходи от
финансиране

Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като пасив и се включва в доходите през периода на полезния живот на свързания с него актив.

Приходи от
застрахователни
събития

Приходът се признава, когато се установи правото на дружеството да получи плащането.

Приходи от
неустойки

Приходът се признава, когато се установи правото на дружеството да получи плащането.

Приходи от
отписване на
задължения

Приходите от отписване на задължения се признават, когато изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

(с) Приходи от лихви и дивиденди

Приходите включват приходи от лихви по инвестирани средства, печалба от операции в чуждестранна валута, приходи от лихви по дългосрочни вземания. Приход от лихви се признава в печалби и загуби в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

4.4 Разходи

Разход е намаление на икономическата изгода по време на отчетния период под формата на изтичане или намаляване на активи или натрупване на пасиви, което води до намаляване на собствения капитал отделно от онова, което се дължи за разпределение към едноличния собственик.

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база на принципите на начисляване и съпоставимост. Когато се очаква икономическата изгода да бъде придобивана в продължение на няколко отчетни периода, при което връзката с приходите може да се определи само най-общо и косвено, разходите се признават в Отчета за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход на базата на системни и рационални процедури за разсрочване. Целта на подобни процедури е разходите да бъдат признавани през онези отчетни периоди, през които свързаната с тези пера икономическа изгода ще се придобие и изчерпи изцяло. Разход се признава незабавно като текущ в случаите, когато няма да доведе до бъдещ приход или друга икономическа изгода или когато бъде установено, че е по-вероятно тази икономическа изгода да не се класифицира като актив в Отчета за финансовото състояние.

Като разход се признава и отчетено задължение, без да е придобит актив, т.е. провизия.

Първоначално всички разходи на Дружеството се отчитат по икономически елементи – разходи за: материали, суровини и консумативи, външни услуги, амортизации, персонал, данъци, такси и други подобни плащания, обезценка на активи, провизии по задължения, отчетна стойност на продадените активи, акциз, вноска фонд СЕС, глоби, неустойки, липси, представителни, обучение и квалификация, технологични загуби и др. След като се отчетат като разходи по икономически елементи, всички разходи на Дружеството се разпределят и като разходи за: основна, спомагателна, социална и управленска дейност.

Разходите за основна дейност са свързаните с предоставяни услуги във връзка с природен газ:

Бележки към индивидуалния финансов отчет

- Пренос на природен газ за трети страни на основата на договорни отношения с клиенти;
- Достъп и пренос на природен газ по националната газопреносна мрежа, собственост на Дружеството, по газопроводи с високо налягане, от газоизмервателни станции до газоразпределителни станции с цел доставка на крайни потребители на природен газ;
- Съхранение – дейност по нагнетяване на природен газ и обратното му извличане за целите на осигуряване на доставки до крайни потребители. Извършва се в ПГХ Чирен; и
- Балансиране - покупко – продажба на природен газ, с цел покриване на индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги(стоки) с клиенти: разходи за сключване на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им, когато не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

(а) Разходи за лихви и разходи по заеми

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължения, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за задължение по планове за дефинирани доходи, други финансови операции – банкови такси, комисионни и други.

Разходи по заеми, които не са пряко свързани с придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби по метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база или като финансови приходи или като финансови разходи, в зависимост дали валутните курсови разлики представляват нетна печалба или нетна загуба.

4.5 Имоти, машини и съоръжения**(а) Признаване и оценка. Специфични активи.***Първоначално признаване*

Имоти, машини и съоръжения се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива. Цената на придобиване на активите, придобити по стопански начин, включва следното:

- разходи за материали и за директно вложен труд;
- разходи, пряко свързани с привеждане на актива до състояние, необходимо за предвидената употреба;
- когато дружеството има задължение да демонтира актива или да възстанови терена, приблизителна оценка на разходите за демонтаж и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива;

Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с

Бележки към индивидуалния финансов отчет

различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Последваща оценка

За целите на последваща оценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване, Дружеството прилага модела на преоценка в МСС 16. Преоценената стойност представлява справедливата стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване се определя на базата на пазарните доказателства, представени в доклад, изготвен от независим лицензиран оценител.

Преоценката на имоти, машини и съоръжения се извършва на всеки 3 години. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Земята, сградите, съоръженията и оборудването, буферният газ, включително и специализираните транспортни средства, притежавани от Дружеството, са оценени на базата на оценъчен доклад, изготвен от независим лицензиран оценител към 31 декември 2018 г. (виж също Бележка 13). Към 31 декември 2019 г. е направен преглед на справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и транспортни средства (товарни и специализирани) (ИМСТС) и на нетната реализируема стойност на материалните запаси, както и тест за обезценка. Установено е че няма отклонение с повече от допустимите, съгласно счетоводната политика на дружеството 5%, което е индикация че не се налага преоценка. В отчета за финансовото състояние всички леки автомобили, други нетекущи активи и активи в процес на изграждане, са представени на базата на историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Специфичен дълготраен материален актив за „Булгартрансгаз“ ЕАД е буферният природен газ в ПГХ „Чирен“ и в газопровода. Той е постоянно количество, което само поддържа използваемостта на хранилището и газопровода, без да участва в количеството транспортиран или използван за собствени технологични нужди природен газ. Тези количества не могат да намаляват, защото се намалява капацитетът на ПГХ и газопровода.

Буферният газ в ПГХ „Чирен“ и в газопровода, се разделя на амортизируем и неамортизируем буферен газ. Амортизируемият буферен газ в ПГХ „Чирен“ е онова количество газ, което ще остане в подземния резервоар след прекратяване експлоатацията на газохранилището и не може да бъде използвано за търговски цели.

Неамортизируемият буферен газ е част от буферния газ в ПГХ „Чирен“, която би могло да се добие на повърхността при налягане на газопровода 35 бара при съществуващите в момента съоръжения.

Буферният газ в газопровода се разделя също на амортизируем и неамортизируем на база горепосоченото предположение. Количествата буферен газ, както и тяхната стойност са оповестени в *Бележка 13*.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения (определят се като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива) се признават нетно в други приходи/други разходи в печалби и загуби. Когато преоценени активи се продадат, сумите, включени в преоценен резерв, се рекласифицират в неразпределена печалба или загуба.

В края на всеки отчетен период част от преоценъчния резерв се реализира в съответствие с използване на актива от предприятието. Сумата на реализираната преоценка представлява разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност на актива и амортизацията въз основа на цената на придобиване.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Дружеството. Текущи ремонти и поддръжка се признават като разход при възникването им.

Амортизация

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от датата, на която са

Бележки към индивидуалния финансов отчет

инсталирани и са готови за употреба, или за придобитите по стопански начин, от датата на която активът е завършен и е готов за употреба. Амортизацията се признава до размера на първоначалната стойност на актива минус очакваната остатъчна стойност на актива на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини, съоръжения и оборудване. Амортизацията се отчита в печалби и загуби, освен ако не се включва в отчетната стойност на друг актив. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия между срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите, когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период, са както следва:

Сгради	7 – 70 години
Машини, съоръжения и оборудване	3 – 50 години
Компютърна техника и офис обзавеждане	3 – 12 години
Транспортни средства	3 – 15 години
Амортизируем буферен газ	60 години
Всички останали	3 – 15 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо. Приблизителните оценки за имоти, машини и съоръжения са прегледани към 31.12.2019 г. (виж също *Бележка 13*).

(b) Обезценка на нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството, различни от материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и рискът, специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Загуби от обезценка, признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

4.6 Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Бележки към индивидуалния финансов отчет*Амортизация*

Нематериалните активи се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период са както следва:

Лицензии за съхранение, пренос и транзитен пренос на природен газ	4 – 35 години
Лицензии за софтуер и мобилна далекосъобщителна и радиотелефонна мрежа	2 – 10 години
Програмни продукти	2 – 8 години
Други	3 – 25 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират ако е необходимо.

4.7 Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. „Булгартрансгаз“ ЕАД има инвестиция в дъщерно предприятие „Газов хъб Балкан“ ЕАД в размер на 100% от капитала. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото да получи дивидента.

4.8 Инвестиции в съвместни предприятия

Дружеството определя вида на съвместното предприятие, в което участва, на базата на правата и задълженията, които му дава споразумението за съвместната дейност.

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Дружеството и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните, притежаващи съвместен контрол върху предприятието, имат право на нетните активи на предприятието.

Дружеството отчита своето дялово участие в съвместното предприятие по себестойност.

Всички последващи промени в размера на участието на Дружеството в собствения капитал на съвместното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от съвместното предприятие, се отразяват в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

4.9 Материални запаси

Материалните запаси включват: горива, оперативен газ, собственост на Дружеството, използван за покриване на технологични нужди, природен газ за балансиране, резервни части, оборудване, офис-материали, канцеларски материали и консумативи, стоки; незавършено производство и продукция, включително произведен кондензат.

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на принципа „средно претеглена стойност“, и включва разходи за придобиване на материалните запаси, разходите за производство или преработка, както и всички други разходи, отнасящи се до привеждането на материалните запаси до тяхното текущо местоположение и състояние. Себестойността на произведена продукция и незавършеното производство включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата. Резервни части и резервно

Бележки към индивидуалния финансов отчет

оборудване се считат за имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато дружеството се очаква да ги използва по продължително от един отчетен период и те се използват само във връзка с отделен имот, машини съоръжения и оборудване. За тяхното отчитане се прилага значима счетоводна политика 4.5.

4.10 Финансови инструменти**(а) Признаване и отписване**

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно модела си за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Предприятието изважда финансов пасив (или част от финансовия пасив) от своя отчет за финансовото състояние тогава и само тогава, когато той е погасен — т.е. когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е анулирано или срокът му е изтекъл.

(б) Класификация и първоначално оценяване на финансов актив

С изключение на тези търговски вземания, които не съдържат съществен финансов компонент и се оценяват по цена на сделката, съгласно МСФО 15, всички финансови активи са първоначално оценени по справедлива цена, коригирани за разходите по сделката (където е приложимо).

Финансови активи, различни от тези, които са създадени и ефективни като хеджиращи инструменти, се класифицират в една от следните категории:

- Амортизирана стойност
- Справедлива стойност през печалбата или загубата
- Справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Класификацията се определя и от двете:

- Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовия актив;
- Характеристиките на договорния паричен поток на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовия актив, които са признати в печалбата и загубата, се включват в други разходи.

Последваща оценка на финансови активи

(с) Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните изисквания (и не са определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата и загубата):

- Предприятието управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира договорни парични потоци;
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата;

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми, вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване, те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтирането се пропуска, когато ефектът от него е несъществен. В тази категория се класифицират и паричните средства и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и вземания от свързани лица.

Търговски и други вземания

Търговски и други вземания са финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котирани на активен пазар. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка.

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане с

Бележки към индивидуалния финансов отчет

първоначален матуритет от три месеца или по-малко от датата на придобиване, които са свързани с незначителен риск от промяна в справедливата им стойност и се използват от Дружеството за управление на краткосрочни ангажименти.

Депозити с матуритет над 3 месеца се класифицират като краткосрочни вземания в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Депозити, заложен като обезпечения на насрещни задължения, се класифицират като Парични средства, предоставени като обезпечение в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

(d) Обезценка на финансови активи

Финансовите активи, които са в обхват на изчисление на обезценката, са дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност.

Дружеството признава коректив за очаквани кредитни загуби от финансов актив, актив по договор или кредитен ангажимент и договор за финансова гаранция, за които се прилагат изискванията за обезценка. Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби за очаквания срок на финансовия инструмент, т.е. паричния дефицит, който представлява разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи.

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли, или Дружеството прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Дружеството се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Дружеството има следните недеривативни финансови активи: търговски и други вземания, вземания от свързани лица, пари и парични еквиваленти и парични средства, предоставени като обезпечение.

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други видове дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски и други вземания, вземания от свързани лица.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и измерването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя от вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания и вземанията от свързани лица, и признава загуба от обезценка като очаквана загуба за целия срок. Това са очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид потенциалът за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Предприятието използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и сročна структура на вземанията.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Дружеството признава коректив за очаквани кредитни загуби от финансов актив, лизингово вземане, актив по договора или кредитен ангажимент и договор за финансова гаранция, за които се прилагат изискванията за обезценка.

Определяне на размера на очакваните кредитни загуби

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби на финансов инструмент по начин, който отразява:

- точната и вероятно претеглена стойност на актива, определена чрез оценка на редица възможни резултати;
- стойността на парите във времето; и
- разумна и подкрепяща се информация за минали събития, настоящи условия и прогнози за бъдещи икономически условия, която е достъпна без съществени разходи или усилия към датата на отчета.

Очакваните кредитни загуби представляват вероятно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори, ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Значително увеличение на кредитния риск

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване. При извършване на оценката Дружеството използва промяната в риска от неизпълнение, възникваща през очаквания живот на финансовия инструмент, вместо промяната в размера на очакваните кредитни загуби. Тази оценка се прави на база сравнение на риска от неизпълнение на финансовия инструмент към датата на отчета с риска от неизпълнение, настъпил към датата на първоначалното признаване. Информацията се идентифицира, без да са налице ненужни разходи или усилия.

(е) Класификация и оценяване на финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват получени заеми, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви са първоначално оценени по справедлива стойност и, където е приложимо, коригирани по отношение на разходите по сделката, освен ако дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Впоследствие, финансовите пасиви се оценяват по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

Всички разходи, свързани с лихвите и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи. Финансовите пасиви се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента. Дружеството отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени или са отменени или не са валидни повече.

Финансови активи и пасиви се нетират, и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава, и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите, и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива, и да уреди пасива едновременно.

4.11 Наети активи**(а) Счетоводна политика, приложима след 1 януари 2019 г.**

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен

Бележки към индивидуалния финансов отчет

период от време в замяна на възнаграждение." За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата лизингополучателят оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата. Те могат да бъдат:

- фиксирани плащания минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата (напр. референтен лихвен процент като LIBOR);
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания. Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата

Бележки към индивидуалния финансов отчет

или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Дружеството като лизингодател

Счетоводната политика на Дружеството, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

(b) Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2018 г.

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив.

Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг и те не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

4.12 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резерви включват:

- законови резерви и общи резерви, формирани по реда на действащото търговско законодателство и Устава на Дружеството
- преоценъчен резерв на нефинансови активи – включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди към едноличния собственик са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в отчета за финансовото състояние. Всички транзакции с едноличния собственик на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.13 Доходи на персонала**(a) Краткосрочни доходи на наети лица**

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно.

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по

Бележки към индивидуалния финансов отчет

платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(b) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски в България. Задълженията за превеждане на вноски по плановете за пенсиониране с дефинирани вноски, се признават като разходи за персонала в печалби и загуби текущо. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

(c) Планове с дефинирани доходи

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ). Съобразно тези разпоредби на КТ и действащия Колективен трудов договор в „Булгартрансгаз“ ЕАД, при прекратяване на трудовия договор на служител на Дружеството, придобил право на пенсия, Дружеството му изплаща обезщетение в размер на дванадесет brutни работни заплати, в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Дружеството над 10 години към датата на пенсиониране, и обезщетение в размер на пет brutни работни заплати в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Дружеството до 10 години. Към датата на отчета за финансово състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер. В Бележка 26 към индивидуалния финансов отчет, е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката на задължението.

Според изискването на стандарта (параграф 78 от МСС 19) процентът, с който ще се дисконтира задължението, трябва да съответства на пазарните доходи към датата на счетоводния баланс, който носят първокачествените корпоративни облигации. При условие, че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации.

Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на предприятието. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи доходност за по-дълъг срок, е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очакваният процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите, следвайки изискванията на Параграф 81 на МСС 19.

Изчисленията се извършват на годишна база от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи за сметка на другия всеобхватен доход.

4.14 Безвъзмездни средства предоставени от държавата**(a) Национален план за инвестиции**

Решение С(2013) 8455, относно „Държавна помощ S.A. 34385 (2013/N), дава право на България да ползва Дерогация по член 10в, параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО за разпределяне на безплатни квоти на емисии на парникови газове в съответствие с член 10в от Директива 2003/87/ЕО в замяна на инвестиции в инсталации за производство на електроенергия и в енергийна инфраструктура (Национален инвестиционен план съгласно член 10в от Директивата за Схемата за търговия с емисии (СТЕ).

Подкрепата от държавата на проектите на Дружеството включени в НПИ на Р България се третира като безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи под

Бележки към индивидуалния финансов отчет

формата на прехвърляне на непаричен ресурс за използване от предприятието.

(b) Квоти за търговия с емисии на парникови газове

Поради липсата на счетоводен стандарт или разяснение в рамките на МСФО, който специфично да разглежда счетоводното отчитане на трансакции, свързани с емисии за парникови газове (CO₂ емисии), ръководството на Дружеството е разработило счетоводна политика, която счита за най-релевантна и надеждна за нуждите на ползвателите на финансовата информация. Съгласно Националния план за разпределяне на квоти за търговия с емисии на парникови газове за периода 2013 - 2020 г., одобрен от Комисията на Европейския Съюз, "Булгартрансгаз" ЕАД има право на определен размер квоти. Предоставените емисии не се отчитат като актив, а при продажба, в случай, че има такава, се отчита брутната стойност на продажбата на емисии. Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове (CO₂ емисии) не се признават в отчета за финансовото състояние, а се следят извънсчетоводно. Когато годишните отделени емисии превишават наличните квоти, задължението за превишението се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия. Общият брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран верификационен орган.

Допълнителни разяснения във връзка с безвъзмездно предоставените квоти са изложени в Бележка 34 Условни задължения.

(c) Безвъзмездни средства предоставени от държавата, обвързани с активи

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Дружеството ще изпълни условията, свързани със средствата. След това се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива. Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

4.15 Сделки в чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс на БНБ в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутуирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превалутират във функционалната валута по курса на датата на сделката. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби.

От 1 януари 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

4.16 Данъци

Корпоративният данък за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила или по същество,

Бележки към индивидуалния финансов отчет

въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години.

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обзиримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само, ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

4.17 Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този индивидуален финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава перспективно.

(а) Преценки

Информация за критични преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в съответните бележки.

(б) Несигурност в допусканията и оценките

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват

Бележки към индивидуалния финансов отчет

най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, е представена по-долу.

Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Последната преоценка на имоти, машини и съоръжения от независим оценител е към 31.12.2018 г. Оценката е извършена съгласно изискванията на Международни стандарти за оценка (МСО), и в частност МСО 300 „Оценки за целите на финансовото отчитане“ и там, където е приложимо Технически информационен документ 2 „Разходен подход за оценка на материални активи“.

Преносните стойности на активите са анализирани в бележки 13 и 14. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка.

Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Определянето на обезценката изисква ръководството да направи оценка на обръщаемостта на запасите най-вече чрез влагането им в употреба, в това число и употребата им за технологични нужди. Ръководството на Дружеството счита, че балансовата стойност на материалните запаси, състоящи се основно от природен газ и резервни части, представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализуема стойност към датата на отчета за финансовото състояние, съгласно изискванията на МСС 2 „Материални запаси“.

Измерване на очаквани кредитни загуби

Кредитната загуба представлява разликата между всички договорни парични потоци, дължими на предприятието и всички парични потоци, които предприятието очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на предприятието.

Преценката, относно очакваната кредитна загуба на дългосрочни вземания, е изготвена на индивидуална база като са взети предвид всички налични факти и обстоятелства, съпътстващи съществуването и оценката на вземанията включително и очаквано развитие на процесуалните действия, предприети от Дружеството.

Към всяка отчетна дата Ръководството преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначално признаване.

Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно, с помощта на независим актюер, задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се

Бележки към индивидуалния финансов отчет

различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 9 744 хил. лв. (2018 г.: 8 675 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на дългосрочни безрискови ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи (български лева) и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

Справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Дружеството е установило контролна рамка по отношение на оценката на справедливи стойности. Регулярно се преглеждат значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките. Ако информация от трети страни, като котировки от брокери или сходни услуги, се използва за оценка на справедливи стойности, тогава се оценяват получените доказателства от трети страни, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват и на одитния комитет на Дружеството.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни, различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка. Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в Бележка 32 Рискове, свързани с финансови инструменти и Бележка 30 Определяне на справедливи стойности.

Провизии и условни задължения

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

Бележки към индивидуалния финансов отчет
5. Приходи
Сегментна информация за приходите по договори с клиенти

Основните групи приходи по договори с клиенти включват:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Приходи от пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Македония	224 682	202 894
Приходи от пренос на природен газ по националната газопрееносна мрежа	85 924	84 604
Приходи от съхранение на природен газ	6 195	5 228
Приходи от балансиране	12 682	13 215
Безвъзмезден газ - непарично възнаграждение, получено от клиента, във връзка с договор за пренос на природен газ	20 226	58 695
	<u>349 709</u>	<u>364 636</u>

По локация/Географски пазари

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Вътрешен пазар	101 891	99 375
Чуждестранни пазари	247 818	265 261
	<u>349 709</u>	<u>364 636</u>

Момент във времето за признаване на приходите

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Продукти и услуги, които се прехвърлят с течение на времето	349 709	364 636
	<u>349 709</u>	<u>364 636</u>

Дружеството признава приходи от предоставянето на услуги с течение на времето по видове, представени в таблицата по-горе.

Приходите от дейността са формирани основно от приходи от предоставени услуги по пренос на природен газ на територията на страната, пренос на природен газ от границата с Румъния до границите с Гърция, Турция и Македония, съхранение на природен газ в ПГХ „Чирен“ и балансиране на пазара на природен газ.

При извършване на услугата по пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония е необходим природен газ за работа на компресорните станции, който представлява газ за технологични нужди. Технологичният газ, необходим за работата на компресорните станции по пренос от Румъния за Турция, Гърция и Македония, се предоставя безвъзмездно на Дружеството от ползвателя на тази мрежа, за който се извършва услугата. „Булгартрансгаз“ ЕАД отчита този безвъзмезден газ като текущ приход и текущ разход, което не оказва влияние върху финансовия резултат. По смисъла на МСФО 15, полученият безвъзмезден газ се третира като непарично възнаграждение, получено от клиента за изпълнение на договора.

Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ, „Булгартрансгаз“ ЕАД, в качеството му на балансьор, извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, което представлява компенсирание на разликите между количеството природен газ, подадено от даден ползвател на газопрееносната мрежа на входните точки, и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Задължението на балансьора е да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопрееносните мрежи. В тази връзка и в съответствие с „Входно-изходния“ тарифен модел са сключени договори за Достъп и пренос с клиентите и Дружеството реализира приходи от балансиране, съответстващи на балансовите зони на газопрееносните мрежи на територията на Република България – национална балансова зона и транзитна балансова зона.

Бележки към индивидуалния финансов отчет
6. Други приходи

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Приходи от финансиране	5 722	6 570
Приходи от продажба на стоки	651	618
Приходи от неустойки	338	159
Приходи от ликвидация на ИМС	276	48
Приходи от услуги, предоставени в УВЦ „Република“	241	243
Приходи от ползване на ресурси спомагателна мрежа	144	154
Приходи наем оптични влакна	145	146
Приходи от продажба на кондензат	137	-
Приходи от присъединяване и газоопасни работи	102	99
Приходи от колокация	77	66
Застрахователни обезщетения	72	17
Други	342	72
	8 247	8 192

Основната част от Другите приходи на Дружеството са извън обхвата на МСФО 15 и се признават по силата на други стандарти.

Другите приходи, които са в обхвата на МСФО 15, са както следва

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Продукти, които се прехвърлят в определен момент		
Приходи от продажба на стоки и кондензат	788	618

Продукти и услуги, които се прехвърлят с течение на времето

Приходи от услуги, предоставени в УВЦ „Република“	241	243
Приходи от ползване на ресурси спомагателна мрежа	144	154
Приходи от присъединяване и газоопасни работи	102	99
Приходи от колокация	77	66
Консултантски услуги	-	21

Детайлно оповестяване на счетоводната политика за признаване на приходи е представена в Бележка 4.

7. Технологични разходи

Общите разходи за технологични нужди за 2019 г. са на стойност 28 637 хил. лв. (2018 г.: 65 914 хил. лв.), в т.ч. технологични разходи по пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония на стойност 19 653 хил. лв. (2018 г.: 58 574 хил. лв.).

Полученият безвъзмезден технологичен газ за дейност транзитен пренос на природен газ от границата с Румъния за -Турция, Гърция и Македония се признава като текущ приход. Безвъзмездно полученият технологичен газ се изразходва за поддържане работата на компресорните станции във връзка с транзитния пренос. Той се отчита и като текущ разход за технологични нужди.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

8. Разходи за материали

в хиляди лева

	2019	2018
Ел. енергия, вода и топлинна енергия	2 063	2 521
Основни материали, включващи:	1 309	1 259
- Резервни части	1 174	1 114
- Други	135	145
Спомагателни материали, включващи	2 648	2 506
- Горива и смазочни материали	1 495	1 388
- Авточасти и принадлежности	277	323
- Стопански инвентар	89	118
- Инструменти	21	42
- Други спомагателни материали	766	635
	6 020	6 286

9. Разходи за външни услуги

в хиляди лева

	2019	2018
Инспекция газопровод	3 682	1 332
Охрана	1 858	1 730
Застраховки	1 591	1 522
Абонаментен сервиз	1 090	735
Консултантски услуги	799	535
Ремонт и поддръжка	626	421
Такси смет, данък сгради и данъци върху МПС	570	587
Граждански договори	165	97
Комуникации	112	109
Лабораторни изследвания	111	64
Разходи за автомобили	77	85
Реклама	61	66
Други разходи за външни услуги	241	290
	10 983	7 573

Възнаграждението за независим финансов одит за 2019 г. е в размер на 50 хил. лв. без ДДС. Сумата на възнаграждението включва независим финансов одит на годишния индивидуален финансов отчет на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2019 г. в размер на 41 хил. лв. и преглед на междинния индивидуален финансов отчет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 30.06.2019 г. в съответствие с изискванията на Международен стандарт за ангажимент за преглед 2410 (МСАП 2410) в размер на 9 хил. лв.

През годината одиторът е предоставил услуги, несвързани с одита, които представляват договорени процедури относно финансова информация по проект „Предпроектно проучване на „Газов Хъб Балкан“ и проект „Подготвителни дейности във връзка с изпълнението на ПОИ 6.8.2 „Необходима рехабилитация, модернизация и разширение на Българската преносна система“ с издаване на доклади за фактически констатации по реда на МСССУ 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“. Възнаграждението за тези услуги е в размер на 46 хил. лв. без ДДС. През годината одиторът не е предоставял данъчни консултации.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

10. Разходи за възнаграждения на наети лица

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	2019	2018
Заплати и социални разходи за персонала		58 657	55 720
Социални осигуровки		8 395	7 530
Разходи, свързани с планове за дефинирани доходи	26	586	535
Неизползван платен годишен отпуск		1 314	1 143
Осигуровки върху неизползван платен годишен отпуск		231	212
		<u>69 183</u>	<u>65 140</u>

Средносписъчният състав на персонала за 2019 г. е 1 171 човека (2018 г.: 1 169).

11. Други разходи за дейността

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Разходи за 5 % фонд СЕС	15 840	14 636
Разходи за обезценка на инвестиция в съвместно контролирано предприятие	1 791	-
Акциз	1 719	5 035
Командировки	990	1 035
Брак и липси на имоти, машини, съоръжения	699	315
Членски внос в организации	614	584
Разходи за провизии по правни задължения	593	50 244
Възстановена обезценка на финансови активи	(914)	-
Разходи за обезценка на финансови активи	344	5 352
Еднократни данъци	335	319
Лицензионни такси	171	169
Представителни разходи	71	98
Обучения и квалификация	56	161
Глоби по нормативни актове	54	64
Дарения	49	41
Брак на материални запаси	10	45
Други	119	1 604
	<u>22 541</u>	<u>79 702</u>

Детайлна информация относно Разходите за провизии по правни задължения е оповестена в Бележка 25 Провизии.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

**12. Финансови приходи и разходи
Признати в печалби и загуби**

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Разходи за лихви по финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	(249)	(4)
Разходи за банкови комисионни	(68)	(25)
Разходи за лихви, свързани с планове за дефинирани доходи	(43)	(159)
Финансови разходи по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(360)	(188)
Приходи от лихви върху финансови активи по амортизирана стойност	6 122	2 721
Печалба от валутни курсови разлики, нетно	6 292	11 870
Финансови приходи	12 414	14 591
Нетни финансови, приходи/(разходи) признати в печалби и загуби	12 054	14 403

Разходите за лихви са в размер на 249 хил. лв. (2018 г.: 4 хил. лв.), като 211 хил. лв. представляват лихвени плащания по договори за банкови заеми в размер на 200 хил. евро, получени от Дружеството през четвърто тримесечие на 2019 г.

Приходите от лихви са в размер на 6 122 хил. лв. (2018 г.: 2 721 хил. лв.), като 4 931 хил. лв. от тях са приходи от лихви по депозити и парични средства, предоставени като обезпечения по получени заеми.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

13. Имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради	Машини, съоръжения, оборудване	Буферен газ	Транспортни средства	Стопански инвентар	В процес на изгражда- не	Аванси за придобиване на нетекущи активи	Общо
<i>в хиляди лева</i>								
Отчетна стойност								
Салдо към 1 януари 2019 г.	70 240	1 648 663	308 410	10 448	7 888	37 636	24 240	2 107 525
Придобити	44	3 609	-	1 401	628	133 254	462 315	601 251
Отписани	-	(673)	-	(19)	(11)	(855)	(24 641)	(26 199)
Обезценка на незавършено строителство	-	-	-	-	-	(225)	-	(225)
Нетиране срещу натрупана амортизация	-	(226)	-	(13)	(102)	-	-	(341)
Трансфери	1 370	87 417	-	-	145	(88 932)	-	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	71 654	1 738 790	308 410	11 817	8 548	80 878	461 914	2 682 011
Амортизация и обезценка								
Салдо към 1 януари 2019 г.	284	-	-	3 620	3 942	-	-	7 846
Разходи за амортизации	1 388	95 190	4 625	920	938	-	-	103 061
Амортизация на отписани активи	-	(226)	-	(13)	(102)	-	-	(341)
Салдо към 31 декември 2019 г.	1 672	94 964	4 625	4 527	4 778	-	-	110 566
Балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2019 г.	69 956	1 648 663	308 410	6 828	3 946	37 636	24 240	2 099 679
Салдо към 31 декември 2019 г.	69 982	1 643 826	303 785	7 290	3 770	80 878	461 914	2 571 445

Бележки към индивидуалния финансов отчет

	Земи и сгради	Машини, съоръжения, оборудване	Буферен газ	Транспортни средства	Стопански инвентар	В процес на изгражда- не	Аванси за придобиване на нетекущи активи	Общо
<i>в хиляди лева</i>								
Отчетна стойност								
Салдо към 1 януари 2018 г.	74 931	1 571 576	233 310	9 727	7 066	53 595	3 575	1 953 780
Придобити	453	9 581	-	1 920	706	51 739	25 042	89 441
Отписани	-	(1 378)	-	(34)	(51)	(2 992)	(4 377)	(8 832)
Преоценка	2 365	293 292	78 547	239	-	-	-	374 443
Възстановена обезценка за сметка на печалбата	18	304	-	5	-	-	-	327
Корекция на отчетна стойност в резултат на преоценка	(7 413)	(279 187)	(3 447)	(1 397)	-	-	-	(291 444)
Обезценка за сметка на преоценен резерв	(91)	(10 087)	-	(12)	-	-	-	(10 190)
Трансфери	(23)	64 562	-	-	167	(64 706)	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	70 240	1 648 663	308 410	10 448	7 888	37 636	24 240	2 107 525
Амортизация и обезценка								
Салдо към 1 януари 2018 г.	5 405	196 857	-	4 415	3 117	-	-	209 794
Разходи за амортизации	2 296	83 403	3 447	635	864	-	-	90 645
Амортизация на отписани активи	-	(1 076)	-	(33)	(41)	-	-	(1 150)
Нетиране на амортизация в резултат на преоценка	(7 413)	(279 186)	(3 447)	(1 397)	-	-	-	(291 443)
Трансфери	(4)	2	-	-	2	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	284	-	-	3 620	3 942	-	-	7 846
Балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2018 г.	69 526	1 374 719	233 310	5 312	3 949	53 595	3 575	1 743 986
Салдо към 31 декември 2018 г.	69 956	1 648 663	308 410	6 828	3 946	37 636	24 240	2 099 679

Буферният газ на Дружеството е специфичен нетекущ актив, съществена част от който, представлява газ в подземно газохранилище (ПГХ) Чирен, а останалата част се намира в газопреносната система.

Амортизируемият буферен газ в ПГХ Чирен е онова количество газ, което ще остане в подземния резервоар след прекратяване експлоатацията на газохранилището.

Неамортизуемият буферен газ, представлява част от буферния газ в ПГХ Чирен, който би могъл да се добие на повърхността при налягане на газопровода 35 бара при съществуващите в момента съоръжения.

Буферният газ в транзитния и магистралния газопровод се разделя също на амортизируем и неамортизируем, като амортизируем е онова количество природен газ, което не може да се извлече при ликвидация на газопроводите.

Балансова стойност – хил. лв.

Буферен газ – магистрални газопроводи

Буферен газ – ПГХ Чирен	538	7 557
Буферен газ – транзитни газопроводи	216 008	68 918
	825	9 939
	217 371	86 414

Буферен газ – магистрални газопроводи

Буферен газ – ПГХ Чирен	550	7 557
Буферен газ ~ транзитни газопроводи	220 603	68 918
	843	9 939
	221 996	86 414

Към 31 декември 2019 г. ръководството на Дружеството е извършило преглед на преносните стойности, възстановимите стойности и полезния живот на нетекущите активи. Установено е, че към датата на оценката, няма отклонение с повече от допустимите, съгласно счетоводната политика на дружеството 5%.

За информация, относно определянето на справедливата стойност на активи от група Имоти, машини и съоръжения, вижте Бележка 33.

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Съществените активи, изградени и въведени в експлоатация през 2019 г., са:

- Разширение на газопреносната мрежа в участък от българо-турската граница до компресорна станция „Странджа“, етап: „Преносен газопровод от българо-турската

Бележки към индивидуалния финансов отчет

граница до газоизмервателна станция „Странджа“ и възел за включване към транзитните газопроводи ТГ1 и ТГ2, на стойност 48 896 хил. лв.;

- Разширение на газопреносната мрежа в участък от българо-турската граница до компресорна станция „Странджа“, етап: „Газоизмервателна станция „Странджа“, на стойност 27 552 хил. лв.;
- Ремонтно-възстановителни работи по трасето на ГО „Търговище“, на стойност 132 хил. лв.

Имоти, машини, съоръжения в процес на изграждане

Основните обекти, които са в процес на изграждане към 31 декември 2019 г., са следните:

- Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД от българо-турската граница до българо-сръбската граница на стойност 40 468 хил. лв.;
- Рехабилитация, модернизация и разширение на преносната система на стойност 21 064 хил. лв.;

Аванси за придобиване на активи

Авансите за придобиване на активи в общ размер на 461 914 хил. лв. (2018 г.: 24 240 хил. лв.) се отнасят основно до: предплатени суми по сключени договори за строително-монтажни работи на АГРС Игнатиево, изграждане и въвеждане в експлоатация на преносен газопровод от българо-турската граница до българо-сръбската граница, газопроводно отклонение Търговище, строително-монтажни работи на оптична кабелна линия към транзитния газопровод за Гърция - ГИС Дупница, основен ремонт на машинна зала към компресорен цех КС Полски Сеновец, строително-монтажни работи на оптична кабелна линия КС Полски Сеновец - АГРС Търговище, АГРС Ловеч - реконструкция, Реконструкция на газопроводно отклонение Враца1, изграждане и въвеждане в експлоатация на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж-КВ Дерманци-КВ Батулци-КВ Калугерово - етап 1, 2, 3, и 4 модернизация на 3 компресорни станции, чрез интегриране на 4 броя нискоемисионни газотурбокомпресорни агрегати, реконструкция и разширение на ГРС Страшимирово.

На 18.09.2019 г. е подписан договор с Обединение „Консорциум Аркад“ за доставка на необходимите материали и оборудване, инвестиционно проектиране – фаза работен проект, изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница“, етап: Линейна част. Общата стойност на договора е 1 102 203 хил. евро без ДДС. Към 31.12.2019 г. Дружеството е платило аванс на стойност 250 000 хил. лв.

На 03.10.2019 г. е подписан договор с ДЗЗД „Ферощал Балкангаз“ за „Инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на етап КС „Расово“ и етап КС „Нова Провадия“ към обект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница“. Общата стойност на договора е 179 378 хил. евро без ДДС. Към 31.12.2019 г. Дружеството е платило аванс на стойност 140 333 хил. лв.

Ангажименти за придобиване на имоти, машини и съоръжения

Ангажиментите за придобиване на имоти, машини и съоръжения са всички сключени договори на Дружеството за изграждане и въвеждане в експлоатация на активи. Основно, те са свързани с газопреносната мрежа, включително и всички необходими съоръжения за поддържането ѝ.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

14. Нематериални активи

<i>в хиляди лева</i>	Патенти и лицензии			
	Софтуер	Други	Общо	
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2019 г.	8 971	773	1 922	11 666
Придобити	79	29	-	108
Отписани	(6)	(126)	-	(132)
Салдо към 31 декември 2019 г.	9 044	676	1 922	11 642
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2019 г.	2 955	549	964	4 468
Разходи за амортизация	966	76	128	1 170
Отписани	(6)	(126)	-	(132)
Салдо към 31 декември 2019 г.	3 915	499	1 092	5 506
Балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2019 г.	6 016	224	958	7 198
Салдо към 31 декември 2019 г.	5 129	177	830	6 136

<i>в хиляди лева</i>	Патенти и лицензи			
	Софтуер	Други	Общо	
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2018 г.	8 780	773	1 922	11 475
Придобити	249	-	-	249
Отписани	(58)	-	-	(58)
Салдо към 31 декември 2018 г.	8 971	773	1 922	11 666
Амортизации				
Салдо към 1 януари 2018 г.	2 042	473	836	3 351
Разходи за амортизация	969	76	128	1 173
Отписани	(56)	-	-	(56)
Салдо към 31 декември 2018 г.	2 955	549	964	4 468
Балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2018 г.	6 738	300	1 086	8 124
Салдо към 31 декември 2018 г.	6 016	224	958	7 198

Всички разходи за амортизации са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи“. Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечение по свои задължения.

Към края на отчетния период, Дружеството няма поети ангажименти за придобиване на нематериални активи.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

15. Инвестиция в съвместно контролирано предприятие

С решение на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и разрешение от Министъра на енергетиката, през 2017 г. капиталът на „Булгартрансгаз“ ЕАД е увеличен по реда на чл. 193 от Търговския закон чрез непарична вноска (апорт), представляваща 50% от акциите на „Булгартел“ ЕАД, собственост на БЕХ ЕАД. Непаричната вноска е за 3 хил. броя акции от капитала на „Булгартел“ ЕАД на стойност 3 256 хил. лева, чрез издаване на 3 256 хил. броя нови обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев. На 23.11.2017 г. в Търговския регистър е вписано увеличението на капитала с непаричната вноска.

Останалата част от капитала и правата на глас се притежават от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. Разпределението на капитала и правата на глас са основанието за класифициране на инвестицията като такава в съвместно контролирано предприятие.

„Булгартел“ АД е със седалище в Република България. Основният предмет на дейност на „Булгартел“ АД включва търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията, изграждане, използване и поддръжка на далекосъобщителни мрежи и информационни системи, и предоставяне на далекосъобщителни и информационни услуги, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон. Акциите на „Булгартел“ АД не се котират на фондова борса.

В индивидуалния финансов отчет инвестицията в „Булгартел“ АД се отчита по себестойност. Към 31.12.2019 г. е направена оценка на инвестицията на „Булгартрансгаз“ ЕАД в „Булгартел“ АД от лицензиран оценител, като нейната цел е да се идентифицира наличието на индикации за обезценка чрез определяне на пазарната стойност на нетните активи на „Булгартел“ АД.

Приложените методи и подходи при изготвяне на оценката на Дружеството са:

- Метод на Чистата стойност на активите
- Метод на Дисконтираните чисти парични потоци

Оценката на ДМА на съвместното предприятие се базира на:

- Метод на сравнителната стойност;
- Метод на възстановителната стойност;
- Метод на приходната стойност.

На база експертната оценка, Дружеството е преценило, че балансовата стойност преди оценката надвишава възстановимата стойност на инвестицията и в резултат на това е признало загуба от обезценка в размер на 1 791 хил. лв. включена на ред Други разходи в Индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Към 31.12.2019 г. балансовата стойност на инвестицията представлява нейната възстановима стойност в размер на 1 465 хил. лв.

Дружеството не е получило дивиденди през отчетните периоди и няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестицията в съвместно контролираното предприятие. Дружеството няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестиции в съвместно контролирано предприятия.

Финансовата информация за съвместно контролираното предприятие може да бъде обобщена, както следва:

	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Активи	10 532	10 979
Пасиви	(7 449)	(7 194)
Приходи	2 728	2 863
Загуба за периода	(691)	(589)
Дял от загубата, полагащ се на Дружеството	(345)	(295)

Бележки към индивидуалния финансов отчет

16. Инвестиция в дъщерно предприятие

С Решение на Управителния съвет от 15.01.2019 г. и одобрение на Надзорния съвет на Дружеството, „Булгартрансгаз“ ЕАД учреди еднолично акционерно дружество с наименование „Газов хъб Балкан“ ЕАД. Новото Дружество е вписано в Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията на 18.01.2019 г.

Стойността на инвестицията е в размер на 500 хил. лв., която представлява и размера на регистрирания капитал на дъщерното дружество.

Основният предмет на дейност на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД включва изграждане и опериране на електронна платформа, на която са създадени условия за сключване на двустранни сделки и борсов пазар с физически и нефизически продукти – природен газ, енергийни продукти, енергийни носители, енергийни, зелени и бели сертификати, въглеродни емисии и други, свързани с енергопотреблението продукти. Акциите на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД не се котира на фондова борса.

Инвестицията в „Газов хъб Балкан“ ЕАД е отразена във финансовия отчет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по метода на себестойността.

През 2019 г. Дружеството не е получило дивиденди.

Дружеството няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестицията в дъщерно предприятие.

17. Дългосрочни вземания

Дългосрочните вземания на „Булгартрансгаз“ ЕАД са внесени гаранционни депозити от Дружеството и предплатени разходи за абонаментно обслужване.

Към 31.12.2018 г. съществена част от дългосрочните вземания на „Булгартрансгаз“ ЕАД са от Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност („КТБ“ АД (н)) в размер на 6 817 хил. лв., в т.ч. обезценка съгласно Международен счетоводен стандарт за финансово отчитане 9 „Финансови инструменти“, обезценка в размер на 1 хил. лв.

През 2019 г. са получени 6 818 хил. лв. по банкова сметка на „Булгартрансгаз“ ЕАД, които представляват разпределената сума от първа частична сметка за разпределение на масата на несъстоятелността на Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност („КТБ“ АД (н)). Тази сума е в съответствие със заявената за публикуване на 25.04.2017 г. в Търговския регистър от синдиците на Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност („КТБ“ АД (н)), първа частична сметка за разпределение на наличните суми между кредиторите на банката.

За част от вземанията от КТБ АД (н) в брутен размер на 18 035 хил. лв., са налице особени обстоятелства, във връзка с което Ръководството на Дружеството е предприело действия по изваждане на тази сума от масата на несъстоятелността и възстановяването ѝ в полза на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

18. Материални запаси

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Природен газ	88 703	82 738
Материали	22 612	21 678
Незавършено производство	77	66
Готова продукция	231	304
Гориво	47	42
Други	24	24
	<u>111 694</u>	<u>104 852</u>

Съществената част от материалните запаси представлява природен газ, съхраняван в ПГХ „Чирен“. На основание и в изпълнение на заповеди № Д-16-675/21.05.2014 г. на Министъра

Бележки към индивидуалния финансов отчет

на икономиката и енергетиката и изменение № ЕРД-16-148/16.04.2018 г. на Министъра на енергетиката, в ПГХ „Чирен“ се съхраняват 115 млн. куб. метра природен газ във връзка с възникнала необходимост за допълнителни задължения към обществото.

През 2019 г. общо 32 594 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2018 г.: 69 679 хил. лв.). През 2019 г. и 2018 г. няма индикации за обезценка на материални запаси.

Дружеството няма материални запаси, предоставяни като обезпечение на задължения.

19. Търговски и други вземания

в хиляди лева

	Бележки	2019	2018
Вземания от продажби на услуги		23 336	22 236
Очаквани кредитни загуби на търг. вземания	32	(385)	(359)
Вземания от продажби на услуги, нетно от обезценки		22 951	21 877
ДДС за възстановяване		2 440	596
Лихви по депозити		818	398
Лихви във връзка с предоставени парични средства като обезпечение		231	-
Предплатени разходи		170	358
Съдебни и присъдени вземания		34	53
Очаквани кредитни загуби от съдебни и присъдени вземания	32	(23)	(49)
Други		301	33
		3 971	1 389
Общо търговски и други вземания в т.ч.:		26 922	23 266
Финансови вземания		24 011	22 279
Нефинансови вземания		2 911	987
		26 922	23 266

Всички вземания са краткосрочни. Търговските вземания на Дружеството свързани с достъп, пренос и съхранение са дължими в срок от 5 работни дни след издаване и получаване на фактурата от съответния контрагент. Търговските вземания на Дружеството свързани с дейността „Балансиране“ са дължими до 25-то число на месеца, в който е издадената фактурата. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички финансови вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение. За всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Загубите от обезценка и тяхното възстановяване са признати в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са дължими от клиенти във връзка с предоставени услуги и продължаващи съдебни производства. Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските и други вземания може да бъде представено по следния начин:

в хиляди лева

	2019	2018
Салдо към 1 януари	(408)	(434)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(36)	(33)
Възстановяване на загуба от обезценка	36	59
Салдо към 31 декември	(408)	(408)

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Експозицията на Дружеството към кредитен и валутен риск и загуби са представени в Бележка 32 *Рискове, свързани с финансови инструменти*.

Дружеството е признало следните активи и пасиви, свързани с договори с клиенти:

Активите по договори на Дружеството са в размер на 2 651 хил. лв. (2018 г.: 5 906 хил. лв.) и са включени на ред Търговски и други вземания. Те възникват в резултат на предоставени услуги през месец декември на 2019 г., за които „Булгартрансгаз“ ЕАД има право на възнаграждение, но издаването на фактура се извършва в месеца, следващ отчетния, съгласно клаузите на сключените договори с контрагентите. Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно т.е. при приемане от страна на клиента.

Дружеството също не признава коректив за очаквани кредитни загуби и загуби за обезценка за активите по договор.

Пасивите по договори на Дружеството са в размер 402 хил. лв. (2018 г.: 152 хил. лв.) и са включени на ред Търговски и други задължения. Те са възникнали в резултат на получени аванси от контрагенти на Дружеството по договори за присъединяване към газопреносната мрежа.

20. Пари и парични еквиваленти

в хиляди лева	2019	2018
Парични средства по разплащателни сметки	67 411	129 222
Краткосрочни депозити с матуритет до 3 месеца	29 886	389 636
Парични средства в брой	38	63
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	97 335	518 921
Очаквани кредитни загуби	(166)	(999)
Пари и парични еквиваленти	97 169	517 922

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на пари и парични еквиваленти може да бъде представено по следния начин:

в хиляди лева	2019	2018
Салдо към 1 януари	(999)	(620)
Коректив за очаквани кредитни загуби	-	(379)
Възстановяване на загуба от обезценка	833	-
Салдо към 31 декември	(166)	(999)

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

Дружеството е заделило очаквани кредитни загуби в размер на 166 хил. лв. във връзка с пари и парични еквиваленти, които са признати вследствие на риска, на който Дружеството е изложено към финансовите институции.

Експозицията на Дружеството към кредитен и валутен риск и загуби са представени в Бележка 32 *Рискове, свързани с финансови инструменти*.

Към 31 декември са начислени приходи от лихви по депозитите, чийто падеж настъпва през следващата година и сумата на вземанията от лихви е включена в стойността на депозитите.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

21. Парични средства, предоставени като обезпечение

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Парични средства, предоставени като обезпечение	446 795	-
Брутна стойност на парични средства, предоставени като обезпечение	446 795	-
Очаквани кредитни загуби	(268)	-
Парични средства, предоставени като обезпечение	446 527	-

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на парични средства, предоставени като обезпечение може да бъде представено по следния начин:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Салдо към 1 януари	-	-
Коректив за очаквани кредитни загуби	(268)	-
Салдо към 31 декември	(268)	-

През 2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД сключи Договор с ИНГ Банк Н.В. за издаване и управление на банкова гаранция в евро, обезпечаваща задължението за плащане на имуществена санкция, наложена от Европейската комисия на „Булгартрансгаз“ ЕАД по дело АТ.39849 БЕХ-газ, на стойност 25 689 хил. евро.

През 2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е получил краткосрочни заеми от четири финансови институции. Всеки заем е обезпечен с парични средства под формата на депозити, както следва:

- International Bank for Economic Co-Operation – депозит в размер на 56 834 хил. щатски долара при годишен лихвен процент 2,00%;
- ИНГ Банк Н.В. – депозит в размер на 56 834 хил. щатски долара, при годишен лихвен процент 1,30%
- Сити банк Европа АД – депозит в размер на 56 834 хил. щатски долара, при годишен лихвен процент 1,25%
- Уникредит Булбанк АД – депозит в размер на 56 834 хил. щатски долара, при годишен лихвен процент 1,25%.

22. Капитал и резерви

Акционерен капитал

Акционерният капитал е разпределен в 1 225 519 199 броя поименни акции (2018: 874 524 255 броя поименни акции). Всички акции са с номинал от 1 лев. Едноличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, чийто принципал е Министерството на енергетиката.

Акцията дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

С решение на СД на БЕХ ЕАД от Протокол № 64-2019/01.10.2019 г., т. I.1 са приети предложенията за увеличение на капитала на Дружеството в размер на 350 994 900 лева и е получено разрешение от Министъра на енергетиката с Протокол № Е-РД-21-20/02.10.2019 г. На 11.10.2019 г. в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ е вписано увеличението на капитала на Дружеството. След увеличението той е в размер на 1 225 519 хил. лв.

Увеличенията на капитала са финансови безналични сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти, и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

Резерви

Резервите на Дружеството включват законови резерви, други резерви и резерв от преоценки на планове с дефинирани доходи съгласно МСС 19 Доходи на наети лица.

Законови резерви

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Законовите резерви включват фонд „Резервен“, източник за образуване, на който е най-малко 1/10 от печалбата, докато средствата по фонда достигнат най-малко 1/10 от регистрирания капитал. Към 31.12.2019 г. законовите резерви на Дружеството възлизат на 87 453 хил. лв. (2018 г.: 87 453 хил. лв.).

Други резерви

Другите резерви са в размер на 7 027 хил. лв. и са формирани през 2009 г. с решение на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, когато неразпределената печалба за 2008 г. след отчисленията за фонд „Резервен“, е трансформирана в Други резерви.

Актьорски печалби/загуби

Натрупаните актьорски (печалби)/загуби за периода от 2011 г. до 2019 г. са в размер на 7 628 хил. лв. и са формирани от загубата от преоценки на задължения за обезщетения при пенсиониране. За 2019 г. актьорската загуба е в размер на 1 287 хил. лв., нетно след данъци.

Преоценъчен резерв

Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2019 г. възлиза на 1 062 635 хил. лв. (2018 г.: 1 116 684 хил. лв.).

Съгласно приложимото законодателство преоценъчният резерв, формиран от преоценката на имоти, машини и съоръжения, не може да се разпределя за дивиденди.

Съгласно политиката на Дружеството, преоценъчният резерв се разпределя към неразпределена печалба ежегодно на база отчетените разходи за амортизация на преоценъчния резерв. Отписването на преоценъчен резерв в неразпределена печалба за 2019 г. е в размер на 54 049 хил. лв. (2018 г.: 41 699 хил. лв.).

23. Отсрочени данъчни активи и пасиви и разходи за данъци

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2018 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата, могат да бъдат представени, както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Данъци, признати в печалби и загуби		
Печалба преди данъчно облагане	116 356	57 970
Данъчна ставка	10 %	10 %
Очакван разход за данъци върху дохода	(11 636)	(5 797)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	6 640	7 153
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(11 013)	(15 027)
Текущ данък		
Текущ разход за данък	(16 009)	(13 671)
Възникване и обратно проявление на временни разлики	4 307	2 839
Общо разходи за данъци	(11 702)	(10 832)
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	143	(36 320)

Разходите за текущи данъци включват начислението за корпоративен данък върху печалбата в размер на 10% върху счетоводната печалба, преобразувана за целите на данъчното облагане. Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преценка на нефинансови активи и преоценки по планове с дефинирани доходи.

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	31 декември 2018	Признати в другия всеобхватен доход хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2019
				хил. лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	139 574	-	(4 203)	135 371
Инвестиция в съвместно контролирано предприятие	-	-	(179)	(179)
Дългосрочни финансови активи	(5 356)	-	-	(5 356)
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	(113)	-	57	(56)
Материални запаси	(89)			(89)
Пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(868)	(143)	37	(974)
Провизии за неизползвани отпуски	(179)	-	(19)	(198)
	132 969	(143)	(4 307)	128 518
Отсрочени данъчни активи	(6 605)			(6 875)
Отсрочени данъчни пасиви	139 574			135 393
Признати като:				
Нетно отсрочени данъчни пасиви	132 969			128 518

Отсрочените данъци за сравнителния период 2018 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018	Признати в другия всеобхватен доход хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2018
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	105 469	36 426	(2 321)	139 574
Дългосрочни финансови активи	(4 861)	-	(495)	(5 356)
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	(73)	-	(40)	(113)
Материални запаси	(89)	-	-	(89)
Пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(794)	(105)	31	(868)
Провизии за неизползвани отпуски	(165)	-	(14)	(179)
	99 487	36 320	(2 839)	132 969
Отсрочени данъчни активи	(5 982)			(6 605)
Отсрочени данъчни пасиви	105 469			139 574
Признати като:				
Нетно отсрочени данъчни пасиви	99 487			132 969

При изчисление на отсрочените данъци към 31 декември 2019 г. е приложена данъчна ставка 10%, която е определена със Закона за корпоративното подоходно облагане за 2019 година (за 2018 г.: 10%). Всички отсрочени данъчни активи са включени в индивидуалния отчета за финансовото състояние.

24. Отсрочени приходи от финансиране

в хиляди лева	Бележки	2019	2018
Баланс на 01 януари		92 985	91 103
Получени финансираня		11 904	8 554
Възстановени финансираня		-	(102)
Приход, признат през годината	6	(5 722)	(6 570)
Баланс на 31 декември		<u>99 167</u>	<u>92 985</u>

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Отсрочените приходи от финансиране, признати в индивидуалния отчет за финансовото състояние, се отнасят до нетекущи активи, чието придобиване и/или изграждане се финансира частично от външни организации. Съществената част от активите, обект на финансиране, са част от инвестиционната програма на Дружеството и към датата на финансовия отчет са въведени в експлоатация. Освен това, на Дружеството са предоставени и средства за финансиране на активи, които все още са в процес на изграждане.

През месец май 2014 г. между „Булгартрансгаз“ ЕАД и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е сключен Договор за грант № 057, с който на Дружеството е отпусната безвъзмездна финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ за „Изграждане на преносни газопроводи с автоматични газорегулиращи станции (АГРС) до Свищов, Панагюрище, Пирдоп и Банско – Разлог“. Общата стойност на проекта се оценява на 21 800 хил. евро, от които безвъзмездната финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ е в размер на 11 000 хил. евро. Очакваното съфинансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД е в размер на 10 800 хил. евро.

Във връзка с изпълнение на Споразумението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, „Булгартрансгаз“ ЕАД сключи Договори за консултантски услуги за проектиране на Преносен газопровод до Свищов на стойност 329 хил. евро, Преносен газопровод до Панагюрище и Пирдоп на стойност 937 хил. лева и Преносен газопровод до Разлог и Банско на стойност 787 хил. лева. Петдесет процента (50%) от общата сума от стойността на договорите ще бъдат заплатени със средства на Международен фонд „Козлодуй“ – Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). Сключен е договор за консултант на групата за управление на проектите на стойност 198 хил. евро. Сто процента (100 %) от стойността на този договор се заплаща със средства на Международен фонд „Козлодуй“ – ЕБВР. Към датата на финансовия отчет за извършени дейности от Банката, са изплатени 386 хил. евро.

На 23 октомври 2015 г. с финансиращата институция Изпълнителна агенция за иновации и мрежи („INEA“) е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2015/1029442 за изпълнението на Действие с номер 6.20.2-0021-BG-S-M-15 и наименование „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания като част от проекта за разширение на ПГХ Чирен 6.20.2“, включващ дейностите „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на Чиренската структура“ и „Контрол на качеството при извършване на 3D полеви сеизмични проучвания и обработка на получените данни“ с очаквана обща стойност 7 800 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 3 900 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 1 560 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 27 април 2016 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2015/1119568 за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0055-BG-S-M-15 и наименование „Подготвителни дейности във връзка с изпълнението на ПОИ 6.8.2. Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската газопреносна система“ с очаквана обща стойност в размер на 1 700 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 850 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 340 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение. На 29.01.2020 г. са получени 179 хил. евро балансово плащане, в съответствие с чл. II. 24.3 от грантовото споразумение.

На 17 май 2017 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2016/1290626 за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0026-BG-S-M-16 и наименование „Подготвителни дейности за рехабилитация на участък ОС Вълчи дол – КВ Преселка от преносната система, ПОИ 6.8.2.“, като част от проект от „общ интерес“ 6.8.2 „Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската газопреносна система“ – с обща прогнозна стойност 364 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 182 хил. евро. Към датата на изготвяне на

Бележки към индивидуалния финансов отчет

финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 73 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 17 май 2017 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2016/1290649 за изпълнение на Действие с номер 6.25.4-0015-BG-S-M-16 и наименование „Предпроектно проучване за Газов хъб „Балкан“, като част от проект от „общ интерес“ 6.25.4 „Инфраструктура, необходима за развитието на български газов хъб“ – с обща прогнозна стойност 1 841 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 921 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 368 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 01 април 2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2018/1749550 за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0034-BG-W-M-18 „Строителни работи в рамките на ПОИ 6.8.2 „Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската преносна система - Фаза 2“ с очаквана обща стойност на в размер на 67 961 296 евро. Размерът на гранта е 40 % от стойността на Действието – до 27 184 518 евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 5 714 299.04 евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 19 август 2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ICT/A2018/1817262 за изпълнение на Действие с номер 2018-BG-IA-0134 и наименование „Внедряване и сертификация на система за управление на информационната сигурност в съответствие с изискванията на стандарт ISO 27001“ с очаквана обща стойност в размер на 188 841 евро. Размерът на гранта е 75% от стойността на Действието – до 141 630 евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 50% от стойността на финансирането или 70 815 евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 19 август 2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ICT/A2018/1817239 за изпълнение на Действие с номер 2018-BG-IA-0133 и наименование „Създаване на лаборатория за киберсигурност и на защитена среда за критични данни и информационни системи“ с очаквана обща стойност в размер на 199 293 евро. Размерът на гранта е 75% от стойността на Действието – до 149 470 евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 50% от стойността на финансирането или 74 735 евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

25. Провизии

в хиляди лева

	Провизия по дело АТ.39849	Провизия по рекултиваци	Общо
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	-	-	-
Начислена провизия	50 244	-	50 244
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	50 244	-	50 244
Начислена провизия	593	254	847
Изплатена провизия	-	(47)	(47)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	50 837	207	51 044

Бележки към индивидуалния финансов отчет

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Нетекущи провизии	50 837	50 244
Текущи провизии	207	-
Общо провизии	51 044	50 244

През 2019 г. Дружеството е признало провизия за техническа и биологическа рекултивация на терени в размер на 254 хил. лв. Провизията е призната в стойността на изградените активи, за които се отнася. Задължението следва да се уреди в рамките на следващите 5 години на база реално извършени дейности по рекултивация. Към датата на отчета Дружеството не може да прецени каква част от дейностите ще се извършат през следващата година и поради тази причина провизията е класифицирана като текуща. През 2019 г. освободената провизия е в размер на 47 хил. лв.

Дружеството е страна по Дело АТ.39849 БЕХ-газ, предприето от страна на Европейската комисия (ЕК) във връзка с официално производство за разследване относно това дали „БЕХ“ ЕАД и дъщерните му дружества „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД нарушават правилата за конкуренция на ЕС на пазара на природен газ в страната.

На 17.12.2018 г. по силата на прието Решение по Дело АТ.39849 БЕХ-газ, Европейската комисия наложи имуществена санкция на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ), неговото дъщерно дружество за доставка на газ „Булгаргаз“ ЕАД и неговото дъщерно дружество за газова инфраструктура „Булгартрансгаз“ ЕАД („групата БЕХ“) в размер на 77 068 хил. евро за нарушение на антитръстовите правила на ЕС, като Страните отговарят пред ЕК заедно и поотделно за плащането на имуществената санкция. Решението е получено официално от „Булгартрансгаз“ ЕАД, както и от останалите дружества, на 19.12.2018 г., което определя началото на срока за неговото обжалване (два месеца и десет дни от нотификация на Решението до Страните) и срока за плащане на имуществената санкция (три месеца от нотификацията на Решението до Страните), определена в същото.

Имуществената санкция следва да се заплати в евро, в срок от три месеца от датата на нотификация на настоящото Решение (19.12.2018 г.), като тя се разделя по равно между заинтересованите страни – „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. Обжалването на Решението не забавя плащането на имуществената санкция. Следва да се има предвид, че БЕХ Групата разполага с три възможности, съгласно правилата на ЕК, по отношение плащане на имуществената санкция: (i) условно да плати имуществената санкция; (ii) да осигури банкова гаранция; или (iii) условно да плати част от имуществената санкция и да предостави банкова гаранция за останалата.

В изпълнение на Решение на Народното събрание от 24 ноември 2017 г. и Решение на Народното събрание от 26 юли 2018 г. и след одобрение от управителните им органи, както и с оглед писмо изх. № С-26-Е-07 от 26.02.2019 г. от Министъра на Енергетиката с указания за предприемане на действия за изпълнение на Решение на 44-тото Народно събрание на Република България относно приключване на дело COMP/B1/АТ.39849 БЕХ-газ от 24 ноември 2017, Страните, в това число „Булгартрансгаз“ ЕАД, са взели решение да обжалват Решението по Дело АТ.39849 БЕХ-газ на ЕК пред Общия Съд на Европейския Съюз.

Жалбата срещу Решението е подадена пред Общия Съд на Европейския Съюз на 28 февруари 2019 г. от процесуалния представител на дружеството White&Case LLP. Окончателният редуциран вариант на приведената в съответствие с Практическото ръководство на съда на ЕС жалба е входиран в Общия съд на ЕС на 05.04.2019 г. и е приет за разглеждане от Общия съд на ЕС на 14.05.2019 г. съгласно писмо Т-136/19-14 по дело Т-36/19.

На 4 юли 2019 г. Българската държава, чрез Министерство на външните работи, подаде молба за встъпване в делото в подкрепа на страните по делото, в това число „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Защитата на Европейската Комисия е вхoдирана в ОЕСС на 23 август 2019 г. и е получена от жалбоподателите на 19.09.2019 г. Жалбоподателите са поискали от съда удължаване на срока за представяне на отговор във връзка с получената защита до 19.12.2019 г.

Отговорът на жалбоподателите „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД във връзка със защитата на Европейската Комисия е представен на 19.12.2019 г.

Позицията на българската държава, която е допусната до встъпване по делото на страната на Жалбоподателите, е представена в ОЕСС на 20.02.2020 г.

Към 31.12.2018 г. Дружеството е начислило провизии по правни задължения в размер на 50 244 хил. лв., които съответстват на 1/3 от имуществената санкция определена с решение на ЕК в размер на 77 068 хил. евро по Дело АТ.39849 БЕХ-газ.

През 2019 г. предвид решението на ЕК, че „ако е предоставена финансова гаранция, нейната сума ще носи лихва в размер на основния лихвен процент, плюс един процент и половина, т.е. 1,5%“, както и след отправено запитване в тази връзка към ЕК и получен отговор, става ясно, че към 31 декември 2019 г. общата сума на имуществената санкция е 77 977 хил. евро за трите дружества – „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, която включва главницата от 77 068 хил. евро и лихвата за забавено плащане в размер на 909 хил. евро.

Въз основа на получения отговор и след Решение на УС по т. 6 от Протокол №422/06.02.2020 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД начислява допълнителна провизии по правни задължения, равна на лихвата за забавено плащане в размер на 593 хил. лв. (1/3 част от лихвата за забавено плащане в размер на 909 хил. евро).

Към 31.12.2019 г. начислените провизии по правни задължения по Дело АТ.39849 БЕХ-газ са в размер на 50 837 хил. лв.

26. Доходи на наети лица

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране – нетекущи	8 339	7 584
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране – текущи	1 405	1 091
Общо задължения за доходи на наети лица	9 744	8 675

Задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Задължението, признато в индивидуалния отчет за финансовото състояние, относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Приблизителният размер на задълженията по планове с дефинирани доходи при пенсиониране към всеки отчетен период и разходите, признати в печалби и загуби се базират на актюерски доклад (информация за използваните параметри и предположения е оповестена по-долу).

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Движения в настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Настояща стойност на задължението към 1 януари	8 675	7 943
Разходи за лихви за периода	43	159
Разходи за текущ стаж за периода	586	535
Изплатен доход	(990)	(1 010)
Актюерска загуба за периода	1 430	1 048
Настояща стойност на задължението към 31 декември	9 744	8 675

Разходи, признати в печалби и загуби

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Разходи за текущ трудов стаж	586	535
Разходи за лихви	43	159
	629	694

Разходите за текущ трудов стаж са включени на ред „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ (вж. бележка 12).

Общата сума на актюерската загуба по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в другия всеобхватен доход, е в размер на 1 430 хил. лв. (2018 г.: 1 048 хил. лв.), дължаща се на промени във финансовите предположения.

Актюерски предположения

Основните актюерски предположения към датата на финансовия отчет (представени като осреднени стойности) са представени както следва:

	2019	2018
Дисконтов процент към 31 декември	0,5%	2%
Нарастване на заплатите за 2019 г.	-	6,44%
Нарастване на заплатите за 2020 г.	6,00%	2%
Нарастване на заплатите за 2021 г.	1,10%	-

Настояща стойност на задължението по план с дефинирани доходи към 31 декември

<i>ефект в хиляди лева</i>	2019		2018	
Дисконтов процент	+1,5%	-0,5%	+1%	-1%
	9 082	10 497	8 530	8 825
Бъдещо увеличение на заплатите	+2,1%	+0,1%	+1%	-1%
	10 388	9 163	9 210	8 192
Очаквана продължителност на живота	+1 г.	-1 г.	+1 г.	-1 г.
	9 869	9 603	8 781	8 556
Текучество на персонала	+1%	-1%	+1%	-1%
	9 072	10 413	8 105	9 246

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Въпреки, че анализът не взема предвид пълното разпределение на паричните потоци, очаквани по плана, той предоставя приближение за чувствителността на изложените допускания.

27. Краткосрочни заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи	
	2019	2018
<i>в хиляди лева</i>		
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:		
Банкови заеми	391 166	-
Лихви	25	-
Общо балансова стойност	391 191	-

На 21.10.2019 г. Дружеството сключи договори за банкови заеми в общ размер на 200 000 хил. евро от четири банкови институции срещу обезпечение - депозити в щатски долари за срок от 6 месеца, с опция за удължаване за още 6 месеца. Главниците по заемите се плащат в края на срока на договорите, а лихвите се плащат всеки месец. Средствата са предназначени за покриване на инвестиционни разходи на Дружеството във връзка с реализацията на проекта „Балкански поток“ на територията на страната.

В резултат на извършен детайлен анализ на условията по договорите за кредит включително и инвестиционния доход, реализиран от предоставените обезпечения по тях, Дружеството е достигнало до заключението, че след приспадане на инвестиционния доход, не са налице разходи по заеми, които са допустими за капитализиране в стойността на активите, които се изграждат по реда на МСС 23 Разходи по заеми.

Информацията за получените заеми и паричните средства, предоставени като обезпечения, е както следва:

Финансова институция	Главница на каткосрочния заем в хил. евро	Годишен лихвен % по заема	Парични средства, предоставени като обезпечение в хил. щатски долари	Годишен лихвен % по депозита
International Bank for Economic Co-Operation	50 000	0,50%	56 834	2,00%
ИНГ Банк Н.В.	50 000	0,20%	56 834	1,30%
Сити Банк Европа АД	50 000	0,15%	56 834	1,25%
Уникредит Булбанк АД	50 000	0,30%	56 834	1,25%
Общо	200 000		227 336	

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Краткосрочни заеми
<i>в хиляди лева</i>	
1 януари 2019 г.	-
Парични потоци:	
Плащания	(92)
Постъпления	391 166
Непарични промени:	
Начислени лихви	211
Прихванати разходи за лихви по заеми срещу приходи от лихви по обезпечение	(94)
31 декември 2019 г.	391 191

Бележки към индивидуалния финансов отчет

28. Търговски и други задължения

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Задължения към доставчици	4 129	9 114
Задължения към персонала за неизползван платен годишен отпуск	1 983	1 792
Задължения към застрахователи	121	158
Други задължения	153	1 518
	<u>6 386</u>	<u>12 582</u>
Задължения към бюджета:		
Задължения за 5% фонд СЕС	1 722	1 587
Задължения за осигурителни вноски	1 237	1 085
Данък върху доходите на физически лица	1 122	1 061
Задължения към митници	145	428
Задължения за данъци върху разходите	335	319
Други задължения към бюджета	1	-
Общо търговски и други задължения	<u>10 948</u>	<u>17 062</u>

Експозицията на Дружеството към ликвиден и валутен риск е представена в Бележка 32.

29. Свързани лица

Свързаните лица на „Булгартрансгаз“ ЕАД включват едноличния собственик, дъщерни и съвместно-контролирани предприятия, ключов управленски персонал и предприятия под общ контрол.

Предприятие-майка и крайно контролиращо лице за Дружеството е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (БЕХ).

Дружеството има сделки със следните дружества от групата на БЕХ:

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД	контролиращо дружество
„Булгаргаз“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„НЕК“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„ЕСО“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Мини Марица Изток“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Булгартел“ ЕАД	съвместно контролирано предприятие с ЕСО
„Южен поток България“ АД	съвместно контролирано предприятие на БЕХ
„Газов хъб Балкан“ ЕАД	дъщерно дружество на „Булгартрансгаз“ ЕАД

Сделките със свързани лица са представени, както следва:

- Предоставяне на услуги по достъп и пренос, съхранение и балансиране на природен газ на „Булгаргаз“ ЕАД и свързани с това парични или банкови гаранции;
- Покупка на природен газ от „Булгаргаз“ ЕАД;
- Покупка на електрическа енергия от „ЕСО“ ЕАД;
- Предоставени услуги по достъп на „Булгартел“ ЕАД за ползване на ресурси от спомагателната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- Получени услуги за достъп до на съоръженията на „Булгартел“ ЕАД, част от неговата обществена електронна съобщителна мрежа;
- Счетоводни, правни и административни услуги, предоставяни на „Газов хъб Балкан“ ЕАД.
- За 2019 г. ръководството на Дружеството е предложило изплащане на дивиденди в общ размер на 23 569 хил. лв., което представлява 50 % от нетната печалба за предходния отчетен период 2018 г. и дивидентът е бил платен след съответното одобрение. Разпределението на дивиденди от Дружеството става след решение и

Бележки към индивидуалния финансов отчет

предложение на Надзорния съвет до едноличния собственик на капитала „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. Поради тази причина, не е признато задължение за изплащане на дивиденди през 2019 г. Годишния индивидуален финансов отчет. Не се очаква да възникнат данъчни последствия от тази транзакция за Дружеството.

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Получените гаранции са свързани с условията по търговските договори, приложими и за несвързани лица.

Сделки със свързани лица

	Стойност на сделките през:		Крайни салда	
<i>в хиляди лева</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Сделки със собствениците				
БЕХ ЕАД				
Дивидент	(23 569)	(27 738)	-	-
	(23 569)	(27 738)	-	-
Сделки с дъщерни дружества на БЕХ "Булгаргаз" ЕАД				
<i>Продажби:</i>				
Услуги по пренос, съхранение и балансиране	87 720	93 203	4 303	6 252
Неустойки за просрочени плащания	174	93	180	61
Лихви дългосрочни вземания	63	621	-	-
Текуща част на дългосрочни вземания	-	-	-	8 368
Очаквани кредитни загуби	-	-	(92)	(96)
	87 957	93 917	4 391	14 585
<i>Покупка на:</i>				
Покупка на природен газ	(6 339)	(10 925)	(476)	(1 409)
Гаранции по договор	-	-	(10 252)	(10 456)
	(6 339)	(10 925)	(10 728)	(11 865)
ЕСО ЕАД				
Гаранции	-	-	17	26
Услуга по пренос на електроенергия	(38)	(63)	(2)	(4)
	(38)	(63)	15	22
„Мини Марица Изток“ ЕАД				
Предоставени услуги	2	1	-	-
	2	1	-	-
„Южен поток България“ ЕАД				
Покупка на земи, вещни права, право на строеж, ПУП и др.	-	(13 143)	-	-
Наем	1	1	-	-
	1	(13 142)	-	-

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Сделки със свързани лица

	Стойност на сделките през:		Крайни салда	
Сделки със съвместно контролирани предприятия				
„Булгартел“ ЕАД				
Продажби:				
Предоставяне на ресурс, оптични влакна и колокация	367	366	19	25
Дългосрочни вземания	-	-	114	-
Неустойки за просрочени плащания	-	18	-	-
	367	384	133	25
„Булгартел“ ЕАД				
Покупка на:				
Ползване на ресурси от спомага				
телната мрежа и комуникационни услуги	(49)	(49)	(441)	(244)
Гаранции	-	-	(13)	(12)
	(49)	(49)	(454)	(256)
Сделки с дъщерни на „Булгартрансгаз“ ЕАД предприятия				
„Газов хъб Балган“ ЕАД				
Вноска в капитала	(500)			
Предоставени услуги	33	-	3	-
	533	-	3	-
Общо вземания от свързани лица	-	-	4 544	14 636
Общо задължения към свързани лица	-	-	(11 184)	(12 125)

Обобщени, разчетите със свързани лица са, както следва:
в хиляди лева

	2019	2018
Нетекущи вземания от свързани лица	131	26
Текущи вземания от свързани лица	4 413	14 610
	4 544	14 636
в хиляди лева	2019	2018
Нетекущи задължения към свързани лица	341	219
Текущи задължения към свързани лица	10 843	11 906
	11 184	12 125

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на вземания от свързани лица може да бъде представено по следния начин:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Салдо към 1 януари	(96)	(365)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(40)	-
Възстановяване на загуба от обезценка	44	269
Салдо към 31 декември	<u>(92)</u>	<u>(96)</u>

Възнаграждение на ключов ръководен персонал

Дружеството има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции.

Общата сума на начислените възнаграждения, включени в разходите за персонал, е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Изплатени възнаграждения на Изпълнителния директор и на членовете на Управителния и Надзорния съвет	598	544
Осигурителни вноски върху възнагражденията на Изпълнителния директор и на членовете на Управителния и Надзорния съвет	30	26
Общо разходи за възнаграждения на ключов управленски персонал	<u>628</u>	<u>570</u>

Участие на ключов ръководен персонал в управлението на други дружества

Членовете на Надзорния съвет към датата на изготвяне на отчета са:

Кирил Георгиев Георгиев – Председател на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Владимир Вълчев Митрушев – член на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Венцислав Цветков Цветанов – член на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Членовете на Управителния съвет към датата на изготвяне на отчета са:

Таня Трендафилова Захариева - Председател на УС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;

Бележки към индивидуалния финансов отчет

- Не участва в управлението на други дружества.

Делян Валентинов Димитров – член на УС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Владимир Асенов Малинов - член на УС и Изпълнителен директор

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Участва в управлението на „Газов хъб Балкан“ ЕАД.

30. Гаранции по договори

в хиляди лева

Нетекущи гаранции

Гаранции по договори за изграждане на активи

2019

2018

410

460

410

460

Текущи гаранции

Гаранции по договори за изграждане на активи

5 036

1 692

Гаранции по договори за достъп, пренос и балансиране

24 078

6 801

Депозити за участие в процедури

29

1

29 143

8 494

29 553

8 954

Основната част от задълженията по получени гаранции на Дружеството представляват:

- гаранции - задържани суми по договори за строителство, които се изплащат в зависимост от етапа на изпълнение на обектите съгласно клаузите на договора;
- суми (кредитен лимит) за гарантиране плащанията по Договори за достъп и пренос на природен газ, които всеки ползвател на услугата е длъжен да внесе като обезпечение по заявките за капацитет и достъп.
- суми за обезпечение на плащанията за покупка и продажба на природен газ за балансиране.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

31. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи

в хиляди лева

Дългови инструменти по амортизирана стойност:

Дългосрочни вземания

Търговски и други вземания

Вземания свързани лица

Пари и парични еквиваленти

Парични средства, предоставени като обезпечение

2019

2018

87

6 903

24 011

22 279

4 544

14 636

97 169

517 922

446 527

-

572 338

561 740

Финансови пасиви

в хиляди лева

Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Краткосрочни заеми

Търговски и други задължения

Задължения към свързани лица

Гаранции по договори

2019

2018

391 191

-

3 854

10 505

10 743

11 882

29 553

8 954

435 341

31 341

32. Рискове, свързани с финансови инструменти

Управление на финансовия риск

Преглед

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте *Бележка 31*. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Тази бележка представя информация за експозицията на Дружеството към всеки един от горните рискове, целите на Дружеството, политиките и процесите за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Дружеството.

Общи положения за управление на риска

Управителният съвет носи отговорността за установяване и управление на рисковете, пред които е изправено Дружеството. Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството. Дружеството, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент не успее да изпълни своите договорни задължения.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Дружеството е изложено на кредитен риск в случай, че клиентите не изплатят своите задължения. Кредитното качество на клиентите се оценява като се вземат предвид финансово състояние, минал опит и други фактори.

Преносната стойност на финансовите активи, нетно от загубите от обезценки, представя в максимална степен кредитния риск, на който Дружеството е изложено.

Експозиция към кредитен риск

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция. Максималната експозиция към кредитен риск към датата на отчета е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	2019	2018
<i>Дългови инструменти по амортизирана стойност:</i>			
Търговски и други вземания	17,19	24 098	22 365
Дългосрочни вземания от КТБ АД (н)	17	-	6 817
Вземания от свързани лица	29	4 544	14 636
Пари и парични еквиваленти	20	97 169	517 922
Парични средства предоставени като обезпечение	21	446 527	-
		<u>572 338</u>	<u>561 740</u>

Търговски и други вземания

Максималната експозиция към кредитен риск за търговски и други вземания и вземания от свързани лица към отчетната дата по вид клиенти е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Местни лица	8 010	17 283
Чуждестранни лица	20 632	19 718
	<u>28 642</u>	<u>37 001</u>
<i>в т.ч.</i>		
Свързани лица	4 544	14 636
Несвързани лица	24 098	22 365

Дружеството е предоставило финансови активи като обезпечение по договори за кредит в размер на 446 527 хил. лв., описани подробно в Бележки 21 и 27.

Загуби от обезценка

Времевата структура на търговски и други вземания към датата на отчета, е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Нито просрочени, нито обезценени	23 093	21 465
Просрочени от 1-30 дни	-	84
Просрочени между 31-90 дни	1	-
Просрочени между 90-120 дни	1	-
Просрочени над 120 дни	905	726
	<u>24 000</u>	<u>22 275</u>

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Времевата структура на вземанията от свързани лица към датата на отчета, е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2019	2018
Нито просрочени, нито обезценени	3 262	13 522
Просрочени между 1-30 дни	-	7
Просрочени между 31-90 дни	-	-
Просрочени между 90-120 дни	-	-
Просрочени над 120 дни	1 265	1 081
	<u>4 527</u>	<u>14 610</u>

По отношение на търговските вземания Дружеството е изложено на значителен кредитен риск към по-голямата част от своите контрагенти, които имат сходни характеристики, тъй като търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в една индустрия. Различието в географската област предопределя до известна степен диверсификацията на риска. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации.

Тъй като характерът на дейността на Дружеството е свързан с регулярен пренос и съхранение на природен газ, контролът на ликвидния риск се състои главно във:

- внимателно планиране на всички входящи и изходящи парични потоци, базирано на месечни прогнози;
- условия на плащане по сделки със свързани лица и клиенти, които се извършват в рамките на един месец.

В следващата таблица са представени договорените падежи на финансовите пасиви на база на най-ранната дата, на която Дружеството може да бъде задължено да ги изплати. В таблицата са посочени недисконтираните парични потоци, включващи главници и лихви:

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

31 Декември 2019 г.

<i>в хиляди лева</i>	Бел.	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Недеривативни финансови задължения								
Краткосрочни заеми	27	391 191	(391 191)	391 191	-	-	-	-
Търговски и други задължения	28	3 854	(3 854)	3 854	-	-	-	-
Гаранции по договори	30	29 553	(29 553)	4 337	24 806	66	299	45
Задължения към свързани лица	29	10 743	(10 743)	1 543	9 200	-	-	-
		<u>435 341</u>	<u>(435 341)</u>	<u>400 925</u>	<u>34 006</u>	<u>66</u>	<u>299</u>	<u>45</u>

Бележки към индивидуалния финансов отчет

31 Декември 2018 г.

<i>в хиляди лева</i>		Балансова	Договорни					Повече
	Бел.	стойност	парични	До 6	6-12	1-2	2-5	от 5
			потоци	месеца	месеца	години	години	години
Недеривативни финансови задължения								
Търговски и други задължения	28	10 505	(10 505)	10 505	-	-	-	-
Гаранции по договори	30	8 954	(8 954)	1 176	7 318	146	58	256
Задължения към свързани лица	29	11 882	(11 882)	1 569	10 313	-	-	-
		31 341	(31 341)	13 250	17 631	146	58	256

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби, деноминирани във валута, различна от функционалната валута на Дружеството. Дружеството осъществява основно сделки в лева и евро във връзка с получените технически и други услуги. Валутният риск за тези покупки, свързан с възможни колебания в курса на чуждестранната валута, е минимален поради наличие на фиксиран обменен курс на еврото към лева, определен от БНБ. Дружеството осъществява и сделки в щатски долари, поради което се отчита съществуването на валутен риск, свързан с колебанията на курса на щатския долар.

Експозиция към валутен риск

Експозицията на Дружеството към валутен риск е както следва на базата на финансови активи и пасиви, които са представени в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева:

<i>в хиляди лева</i>	EUR	USD	EUR	USD
	31 декември 2019		31 декември 2018	
Пари и парични еквиваленти	2 325	14 592	21 774	112 037
Парични средства, предоставени като обезпечения	-	447 025	-	-
Вземания по депозити	-	29 886	3 912	235 725
Търговски вземания	-	19 183	-	19 800
Краткосрочни заеми	(391 191)	-	-	-
Търговски задължения	(11)	-	(117)	-
Нетна експозиция от отчета за финансово състояние	388 877	510 686	25 569	367 562

Следните значими обменни курсове са приложими през годината:

<i>BGN</i>	Среден курс		Курс към отчетната дата	
	2019	2018	2019	2018
EUR	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
USD	1,74699	1,65763	1,74099	1,70815
GBP	2,22902	2,21118	2,29881	2,18643

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Анализ на чувствителността

Увеличение на обменния курс на лева, както е представено по-долу, срещу USD към 31 декември 2019 г. би увеличило/намалило собствения капитал и печалби и загуби със сумите, представени по-долу. Този анализ се базира на вариациите в обменните курсове на чуждестранна валута, които Дружеството счита за резонно възможни към края на отчетния период. Анализът допуска, че всички променливи, особено лихвени нива, остават непроменени и игнорира всяко влияние на прогнозни продажби и покупки. Анализът е направен на същата база през 2018 г., въпреки че резонно възможните вариации на обменните курсове са били различни, както е представено по-долу.

<i>Ефект в хиляди лева</i>	Увеличение		Намаление	
	Собствен капитал	Печалби и загуби	Собствен капитал	Печалби и загуби
31 декември 2019				
USD (1.9 процента движение)	8 935	8 935	(8 935)	(8 935)
31 декември 2018				
USD (5 процента движение)	18 378	18 378	(18 378)	(18 378)

Лихвен риск

Дружеството не е изложено на лихвен риск, тъй като няма финансови активи и пасиви с плаващ лихвен процент. Към 31 декември 2019 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, тъй като те са краткосрочни и са с фиксиран лихвен процент.

Анализ на чувствителността на справедливата стойност за инструменти с фиксирана лихва

Дружеството не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност в печалби и загуби. Поради това, промени в лихвените нива към датата на финансовия отчет не биха засегнали печалби и загуби.

Управление на капитала

Дружеството управлява капитала си така, че да осигури функционирането си като действащо предприятие, като едновременно с това се стреми да максимизира възвращаемостта за едноличния собственик на капитала, чрез оптимизация на съотношението между дълг и капитал (възвращаемостта на инвестиция капитал). Целта на Ръководството е да гарантира стабилно бъдещо развитие на Дружеството.

Политиката на Управителния съвет е да се поддържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на клиенти, кредитори и на пазара като цяло, и да може да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще.

Дружеството не е предмет на външно наложени капиталови изисквания.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

33. Определяне на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват определяне на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви. Справедливи стойности са определени за целите на отчитането и оповестяването на базата на методите по-долу. Когато е приложимо, в съответните бележки, е оповестена допълнителна информация за допусканията, направени при определянето на справедливите стойности на специфичния актив или пасив.

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз

Бележки към индивидуалния финансов отчет

основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Справедливата стойност на нефинансовите активи на Дружеството се определя на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните фактори, приложими за имоти, машини и съоръжения на Дружеството фактори.

(i) Имоти, машини и съоръжения

Справедливата стойност на имот е очакваната сума, за която имотът може да бъде разменен към датата на придобиване между желаещи купувач и продавач в сделка при пазарни условия след подходящо маркетирание и страните са действали съзнателно. Справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е базирана на пазарен подход и подход на цената на придобиване, чрез използване на пазарни цени за сходни позиции, когато са налични и стойност на подмяна, когато е подходящо. Приблизителната оценка на амортизираната стойност на подмяна отразява корекциите за физическо износване, както и за функционално и икономическо остаряване. Методите, използвани за оценка на справедливата стойност на дълготрайните материални активи на Дружеството, са описани в бележка 13 *Имоти, машини и съоръжения*.

(ii) Търговски и други вземания

Справедливите стойности на търговски и други вземания се определят като настояща стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с пазарна лихва, към отчетната дата. Краткосрочни безлихвени вземания се оценяват по оригинална стойност по фактура, ако ефектът от дисконтиране е несъществен. Справедлива стойност се определя при първоначално признаване и за целите на оповестяването, към всеки отчетен период.

(iii) Недеривативни финансови задължения

Справедливите стойности, които се определят за целите на оповестяването, се изчисляват на базата на настоящата стойност на бъдещи парични потоци на главници и лихви, дисконтирани с пазарен лихвен процент към датата на отчета.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Счетоводни класификации и справедливи стойности

Справедливи стойности сравнени с балансови стойности

Справедливите стойности на финансови активи и пасиви, заедно с балансовите стойности, включени в отчета за финансово състояние, са както следва:

31 декември 2019

в хил. лева

31 декември 2019		Балансова стойност		Справедлива стойност	
в хил. лева	Бел.		Общо	Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност					
Пари и парични еквиваленти	20	97 169	97 169	97 169	97 169
Парични средства, предоставени като обезпечение	21	446 527	446 527	446 527	446 527
Търговски и други вземания	17,19	24 098	24 098	24 098	24 098
Вземания от свързани лица	29	4 544	4 544	4 544	4 544
		572 338	572 338	572 338	572 338

Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Краткосрочни заеми	27	(391 191)	(391 191)	(391 191)	(391 191)
Гаранции по договори	30	(29 553)	(29 553)	(29 553)	(29 553)
Търговски и други задължения	28	(3 854)	(3 854)	(3 854)	(3 854)
Задължения към свързани лица	29	(10 743)	(10 743)	(10 743)	(10 743)
		(435 341)	(435 341)	(435 341)	(435 341)

31 декември 2018

в хил. лева

в хил. лева	Бел.	Балансова стойност		Справедлива стойност	
		Общо		Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност					
Пари и парични еквиваленти	20	517 922	517 922	517 922	517 922
Търговски и други вземания	17,19	29 182	29 182	29 182	29 182
Вземания от свързани лица	29	14 636	14 636	14 636	14 636
		561 740	561 740	561 740	561 740

Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Гаранции по договори	30	(8 954)	(8 954)	(8 954)	(8 954)
Търговски и други задължения	28	(10 505)	(10 505)	(10 505)	(10 505)
Задължения към свързани лица	29	(11 882)	(11 882)	(11 882)	(11 882)
		(31 341)	(31 341)	(31 341)	(31 341)

На база на направените анализи ръководството счита, че балансовите стойности на финансовите активи и пасиви могат да се приемат за разумно приближение с тяхната справедлива стойност.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Имоти, машини и съоръжения:		
- земя	11 453	11 425
- сгради	58 529	58 531
- машини, съоръжения и оборудване	1 643 826	1 648 663
- буферен газ	303 785	308 410
- транспортни средства	7 290	6 828

Преоценки се извършват при спазване на следната периодичност:

- Когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години
- Когато справедливата стойност на активите се променя съществено на сравнително кратки интервали от време, преоценката се прави така, че балансовата стойност на активите да не се различава съществено от справедливата им стойност.

Към 31 декември 2019 г. ръководството на Дружеството е извършило преглед на преносните стойности, възстановимите стойности и полезния живот на нетекущите активи, а към 31.12.2018 г. е извършен преглед на независим оценител към датата на финансовия отчет. Оценката е извършена съгласно изискванията на Международни стандарти за оценка (МСО), и в частност МСО 300 „Оценки за целите на финансовото отчитане“ и там, където е приложимо Технически информационен документ 2 „Разходен подход за оценка на материални активи“.

Методите за оценка, използвани от лицензиария оценител, са както следва:

- Оценка на земя – използвани са два подхода - Метод на пазарните аналози с коригиране на изведени сравними пазарни цени и Подход на база начални цени на земеделски земи, в зависимост от категорията на земята с въвеждане на съответни корекции.
- Оценка на сгради – съгласно изискванията на МСС 16 за целите, за които е предназначена, като основен подход е приложен разходният чрез метода на „амортизираната възстановителна стойност“. Другите методи и подходи на оценка са използвани в зависимост от приложимостта им към конкретния актив.
- Оценка на машини, съоръжения и технологично оборудване – поради специализирания характер, конфигурация и уникалност на машини, съоръжения и оборудване, собственост на Дружеството и отсъствието на пазарни доказателства и аналози, е приложен методът на „амортизираната възстановителна стойност“. Стойността на актива се измерва посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката, отразяваща разходите за неговото придобиване, намалени с физическото му износване, функционалното и икономическо обезценяване, в резултат на неговата експлоатация.
- Оценка на специализирани транспортни средства – приложен е метод на разходите и метод на пазарните аналози.

Извършен е тест за обезценка, където е установено, че към датата на оценката, стойността в употреба е по-висока от балансовата стойност на дълготрайните активи към 31.12.2018 г., както и от формираната стойност на най-малката единица, генерираща паричен поток (ЕГПП). Значителното превишение на стойността в употреба спрямо балансовата стойност на

Бележки към индивидуалния финансов отчет

ЕГПП се дължи на започналото изпълнение на мащабната инвестиционна програма на Дружеството.

През 2019 г. обезценката за имоти, машини и съоръжения възлиза на 255 хил. лв., представени на ред Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи.

През 2018 г. преоценка в размер на 364 253 хил. лв. е призната в увеличение на другия всеобхватен доход. За 2019 г. няма признати преоценки.

34. Условни активи и условни задължения

В полза на Дружеството са издадени банкови гаранции от трети страни на стойност 89 508 хил. лв.

На 01.07.2019 г. в полза на Дружеството е издадена корпоративна гаранция по Договор за резервиране на капацитет на стойност 1 085 313 хил. лв. от чуждестранно юридическо лице.

С Директива 2009/29/ЕО се определят основните параметри на търговията с емисии за периода от 2013 г. до 2020 г., като за производството на електрическа енергия не се предвижда да бъдат разпределени безплатни квоти и всички квоти трябва да бъдат закупвани от инсталациите чрез търг. Възможност за разпределяне на безплатни квоти на преходен принцип на инсталации за производство на електрическа енергия се предоставя единствено от чл. 10в и то в случай, че държавата-членка отговаря на определени изисквания.

България се възползва от възможността за компенсиране на електропроизводството по чл. 10в, с което сектор „Електропроизводство“ ще премине постепенно от безплатни квоти към квоти, осигурявани чрез участие в търгове. В замяна на предоставянето на безплатните квоти всяка инсталация, отговаряща на определените изисквания, ще трябва да изпълнява проекти на стойност равна на предоставените безплатни квоти.

Във връзка с горепосоченото и съгласно изискванията на Директива 2009/29/ЕО и съобщение (2011/С 99/03) на Комисията, Указателен документ, относно възможността за прилагане на член 10в от Директива 2003/87/ЕО, Министерството на енергетиката подготви Национален план за инвестиции (НПИ) с включени инвестиционни проекти.

Отчитайки заложените изисквания, „Булгартрансгаз“ ЕАД кандидатства и е включен в НПИ. За финансиране от Сметка „Национален план за инвестиции“ са одобрени проектите за модернизация на 4 броя компресорни станции КС Ихтиман, КС Лозенец, КС Петрич и КС Странджа, предвид факта, че с реализирането на тези проекти, се очаква намаление на емисиите от CO₂, изпускани в атмосферния въздух от гореспоменатите компресорни станции, с около 15%. Към 31.12.2018 г. всички разходи, извършени във връзка с модернизацията на четирите компресорни станции са възстановени съгласно Заповеди на Министъра на енергетиката.

През годината са предявени различни правни иски към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, ръководството на Дружеството счита, че отправените иски са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на юристи от правния отдел на Дружеството и от независими правни консултанти. Нито един от гореспоменатите иски не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

Данъчни задължения

Последните данъчни проверки на Дружеството са извършени от данъчната администрация, както следва:

- Корпоративен данък – до 31 декември 2012 г.;
- ДДС – до 30 август 2013 г.;

Бележки към индивидуалния финансов отчет

- Данък върху доходите на физическите лица – до 31 декември 2012 г.;
- Социално осигуряване – до 31 май 2018 г.

На 17.12.2019 г. Националната агенция по приходите издаде Акт за прихващане или възстановяване на „Булгартрансгаз“ ЕАД, във връзка с деклариран за възстановяване ДДС от Дружеството, за месеците септември, октомври и ноември на 2019г. в размер на 82 290 хил. лв.

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

35. Събития след датата на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на индивидуалния финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на следните некоригиращи събития:

- Съгласно решение на Министерски съвет от 08.01.2020 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да придобие акционерно участие в „Газтрейд“ С.А. в размер на 20% от капитала му. Придобиването е предвидено да се осъществи при същите цена и условия на плащане, предвидени в сключеното Споразумение за продажба и закупуване от „ДЕПА С.А.“ на 20% от капитала на „Газтрейд“ С.А. Към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет няма подписано споразумение за покупко - продажба на акции от капитала на „Газтрейд“ С.А. между продавача госпожа Елени - Асиминова Копелузу и „Булгартрансгаз“ ЕАД.
- На 02.03.2020 г. между ООО „Газпром“ и „Булгаргаз“ ЕАД е подписано споразумение, с което е предоговорена цената на природния газ за българския пазар. Очакванията на Дружеството са това споразумение да се отрази на цената за балансиране на природния газ на „Булгартрансгаз“ ЕАД след приемане на съответните мерки и законодателни промени. Към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет няма официално обявено решение от компетентния регулаторен орган относно промяната в цената. Ръководството на Дружеството не е в състояние да прогнозира очаквания количествен ефект.
- На 26.02.2020 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е завел иски молби към двама свои клиенти за неизплатени задължения, както следва:
 - ✓ дело № 458 по описа на Софийски градски съд в размер на 1 373 хил. лв. главница, както и на дължимите неустойки към нея;
 - ✓ дело № 457 по описа на Софийски градски съд в размер на 966 хил. лв. главница, както и на дължимите неустойки към нея.

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на коронавируса пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че въздействието няма да има съществен негативен ефект върху дейността на Дружеството.